

Z DZIEJÓW KARTOGRAFII

Tom XV

DAWNA
KARTOGRAFIA MIAST

POLISH ACADEMY OF SCIENCES
L.&A. BIRKENMAJER INSTITUTE OF THE HISTORY OF SCIENCE
TEAM FOR THE HISTORY OF CARTOGRAPHY
THE STATE ARCHIVE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW
THE WARSAW SURVEYING COMPANY
SOCIETY OF FRIENDS
OF ARCHIVE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW

FROM THE HISTORY OF CARTOGRAPHY
Volume XV

OLD CARTOGRAPHY OF TOWNS

Edited by
JERZY OSTROWSKI and PAWEŁ E. WESZPIŃSKI

WARSZAWA 2011

INSTYTUT HISTORII NAUKI im. L. i A. Birkenmajerów
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
ZESPÓŁ HISTORII KARTOGRAFII
ARCHIWUM PAŃSTWOWE M.ST. WARSZAWY
WARSZAWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO GEODEZYJNE S.A.
STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ
ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO M.ST. WARSZAWY

Z DZIEJÓW KARTOGRAFII
Tom XV

DAWNA KARTOGRAFIA MIAST

Pod redakcją
JERZEGO OSTROWSKIEGO i PAWŁA E. WESZPIŃSKIEGO

WARSZAWA 2011

Opracowanie redakcyjne
Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński

Recenzenci
Prof. dr hab. Stanisław Alexandrowicz
Prof. dr hab. Mieczysław Sirko

Redakcja techniczna i łamanie
Paulina Waszkiewicz

Weryfikacja językowa
Joanna Dojnik

Tłumaczenie przedmowy i streszczeń na język angielski
Agata i Małgorzata Bernatowicz oraz autorzy

Tłumaczenie artykułów rosyjskojęzycznych na język polski
Paweł E. Weszpiński

Projekt okładki
Paweł E. Weszpiński

Publikacja dofinansowana ze środków
Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

Wydawnictwa IHN PAN
Nowy Świat 72 00-330 Warszawa
tel. 22 6572714
e-mail: ihn@ihnpan.waw.pl

© by: IHN PAN, APW, WPG S.A., SP APW

ISSN: 0138-0850

ISBN:
978-83-86062-06-5
978-83-928532-7-5
978-83-933852-0-1
978-83-921836-7-9

Druk i oprawa: Zakład Graficzny Uniwersytetu Warszawskiego
Druk ukończono w grudniu 2011

SPIS TREŚCI

<i>Jerzy Ostrowski, Paweł E. Wespiański</i> Przedmowa	13
---	----

*

<i>Lucyna Szaniawska</i> Znaki graficzne miast stosowane na mapach do końca XVIII wieku	21
<i>Jarosław Łuczyński</i> Miasta Rzeczypospolitej na planach i widokach w <i>Civitates Orbis Terrarum</i> Georga Brauna i Franza Hogenberga (rozważania nad treścią ikonograficzną)	59
<i>Ewa Szykiewicz</i> Plan Wrocławia Bartla Weihnera (ojca) i Bartla Weihnera (syna) z 1562 roku – jego zawartość informacyjna, wiarygodność i przydatność	85
<i>Radosław Skrycki</i> Rękopiśmienne plany Szczecina Gerharda Corneliusa von Walrave z pierwszej połowy XVIII wieku w zbiorach Muzeum Narodowego w Szczecinie	95
<i>Anna Osowska</i> Plany i widoki miast w kartograficznej kolekcji Machnizkich	113

**

<i>Dorota Gazicka-Wójtowicz, Irena Grzybowska</i> Najstarsze plany miast polskich w zbiorach Centralnej Biblioteki Geografii i Ochrony Środowiska IGiPZ PAN	129
<i>Dorota Bartnik</i> Lindleyowskie plany wodociągów i kanalizacji miasta Łodzi w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego	137
<i>Krzysztof Grochowski</i> Dawne plany Poznania (do 1945 roku) w zbiorach Biblioteki Raczyńskich	153
<i>Janina Stoksik</i> Plany i widoki miast z okresu I Rzeczypospolitej w zasobie Archiwum Państwowego w Krakowie i ich twórcy	161
<i>Anna Sokół</i> Źródła kartograficzne do historii miast od końca XVIII wieku do 1918 roku w zasobie Archiwum Państwowego w Krakowie	185

Сергей Нелипович

**Картографические материалы по городу Варшаве в фондах
и коллекциях Российского государственного
военно-исторического архива (обзор архивных фондов) 201**

Siergiej Nielipowicz

**Materiały kartograficzne dotyczące Warszawy w zbiorach
Rosyjskiego Państwowego Archiwum Wojskowo-Historycznego 217**

Paweł E. Wespiański

Z badań obrazu zabudowy na dawnych planach Warszawy 223

Teresa Krogulec

**Artystyczne walory dawnych planów ze zbiorów Muzeum
Historycznego m.st. Warszawy 241**

Henryk Bartoszewicz

**Rewiry żydowskie w miastach Księstwa Warszawskiego
i Królestwa Polskiego w świetle map wielkoskalowych 259**

Adam Jankiewicz

**Dawne plany miast – sytuacja rzeczywista czy projektowana?
Na przykładzie *Delineacji* A. Hiża i H. Jędrzejowskiego z 1771 roku 289**

Andrzej Konias, Krzysztof Strzelecki

Dawne plany miasta Słupska od XVIII do końca XIX wieku 299

Piotr Grabowski

**Obraz rozwoju urbanistycznego i warunków przyrodniczych
Olsztyna w XIX i XX wieku na planach miasta z lat 1800–1946 315**

Waldemar Spallek

Dawne plany małych miast górnośląskich na przykładzie Krapkowic 329

Wojciech Zalewski

**Rozwój Wrocławia w latach 1850–1939 w świetle archiwalnych
materiałów kartograficznych 349**

Людмила Кильдюшевская

Санкт-Петербург. 300 лет на планах и картах 373

Ludmila Kildiuszewska

Petersburg – 300 lat na planach i mapach 385

Beata Medyńska-Gulij

**Potencjał informacyjny map topograficznych z drugiej
połowy XVIII wieku dla przestrzeni miast wielkopolskich 395**

Dariusz Lorek

Mapa topograficzna <i>Urmessstischblätter</i> z lat 1828–1832 jako źródło informacji o przestrzeni miejskiej w Wielkopolsce	411
--	-----

Wiesław Sieradzan

Zainteresowania dawną kartografią miejską Bernharda Schmida (1872–1947) – ostatniego niemieckiego konserwatora zabytków w Malborku	421
---	-----

Beata Konopska

Cenzura wobec polskich planów miast od zakończenia drugiej wojny światowej do podpisania Układu Warszawskiego	429
--	-----

Kamil Nieścioruk

Archiwalne materiały kartograficzne jako źródło informacji o przekształceniach przestrzeni dawnej strefy podmiejskiej	445
--	-----

Katarzyna Kowalik, Jarosław Suchożębski

Wykorzystanie archiwalnych map i planów do analizy zmian starorzeczy Wisły w okolicach Warszawy	455
--	-----

Wolfgang Kreft, Dariusz Przybytek, Grzegorz Strauchold

Projekt „Historyczno-topograficznego atlasu miast śląskich”	465
--	-----

Albina Mościcka, Marek Marzec

Archiwalia kartograficzne w badaniach naukowych na przykładzie zasobów Polska.pl	475
---	-----

Jacek Uchański, Piotr Falkowski

Nowoczesne narzędzia przekazu kartograficznego wykorzystujące fotograficzne dane źródłowe na przykładzie ortofotomapy zniszczonej działaniami wojennymi Warszawy	489
---	-----

Marek Ostrowski

Od Panoramy Warszawy Przełomu Tysiącleci do Warszawskiego Tryptyku Edukacyjnego i dalej	505
--	-----

Jaromir Kolejka

Dokumentacja kartograficzna krajobrazu przemysłowego (Streszczenie)	515
--	-----

Główny Urząd Geodezji i Kartografii

Rozwój kartografii w internecie a krajowy portal informacji przestrzennej	529
--	-----

Główny Urząd Geodezji i Kartografii

Baza Danych Obiektów Topograficznych jako referencyjne źródło danych dla kartografii	533
---	-----

*Jerzy Ostrowski***Piśmiennictwo o dawnych planach i widokach miast polskich****1983–2010 (Materiały do bibliografii) 537**

I. Zagadnienia ogólne. Zbiory artykułów i referatów 539

II. O planach i widokach wielu różnych miast 540

1. W obcych zbiorach kartograficznych 540

2. W polskich zbiorach kartograficznych 543

III. O planach i widokach jednego miasta. 556

Indeks osób 579

Indeks miast 582

CONTENTS

<i>Jerzy Ostrowski, Paweł E. Weszpiński</i>	
Preface	17

*

<i>Lucyna Szaniawska</i>	
Town graphic symbols applied in medium- and small-scale maps until the end of the 18th century	21

<i>Jarosław Łuczyński</i>	
Towns of the Polish-Lithuanian Commonwealth on the plans and panoramas in „Civitates Orbis Terrarum” by Georg Braun and Franz Hogenberg (some considerations of iconographic contents)	59

<i>Ewa Szynekiewicz</i>	
Plan of the city of Wrocław made by Bartel Weihner and his son Bartel in 1562 – its contents, reliability and usability	85

<i>Radosław Skrycki</i>	
Manuscript maps of Stettin (Szczecin) by Gerhard Cornelius von Walgrawe from the first half of 18th century in the collection of the National Museum in Szczecin	95

<i>Anna Osowska</i>	
Plans and views of towns in the cartographical collection of Machnizky family	113

**

<i>Dorota Gazicka-Wojtowicz, Irena Grzybowska</i>	
The oldest maps of Polish cities in the collection of the Central Library of Geography and Environmental Protection in Warsaw	129

<i>Dorota Bartnik</i>	
The Lindley plans of Łódź water supply and sewage system in the collection of Łódź University Library	137

<i>Krzysztof Grochowski</i>	
The old maps of Poznań (until 1945) in the collections of the Raczyński Library in Poznań	153

<i>Janina Stoksik</i>	
Maps and views of towns from the period of the Polish-Lithuanian Commonwealth in the State Archives in Cracow, and their creators	161

<i>Anna Sokół</i>	
Cartographic sources for research on the history of towns from the late 18th century to 1918 in the State Archives in Cracow	185

Sergey Nelipovich

- Cartographic sources concerning Warsaw in the collections of the Russian State Military-Historical Archives in Moscow 201**

Paweł E. Wespiański

- Excerpts from studies on images of built-up areas on old maps of Warsaw 223**

Teresa Krogulec

- Artistic value of old city maps from the collection of the Historical Museum of Warsaw 241**

Henryk Bartoszewicz

- Jewish districts in the towns of Duchy of Warsaw and Kingdom of Poland on large-scale maps 259**

Adam Jankiewicz

- Old city maps. A real situation or a projected one? – based on the example of *Delineacya* by H. Hiż and H. Jędrzejowski from 1771 . . . 289**

Andrzej Konias, Krzysztof Strzelecki

- Old city maps of Słupsk from the 18th to the end of 19th century . . . 299**

Piotr Grabowski

- Picture of urban development and natural features in Olsztyn (Allenstein) in the 19th and 20th centuries on city maps from 1800–1946 . 315**

Waldemar Spallek

- Old plans of small towns in Upper Silesia with plans of Krapkowice . . . 329**

Wojciech Zalewski

- The development of the city of Wrocław between 1850 and 1939 in accordance to archival cartographic materials 349**

Ludmila Kildyushevskaya

- Saint Petersburg – 300 years of its presence on maps and plans 373**

Beata Medyńska-Gulij

- The information potential of topographic maps from the second half of the 18th century as regards the space of cities and towns in Greater Poland 395**

Dariusz Lorek

- The *Urmessstischblätter* topographic map at the scale of 1:25 000 as a source of information about municipal space in Greater Poland . . 411**

Wiesław Sieradzan

- The interest of Bernhard Schmid (1872–1947) – the last German conservator Mariejburg (Malbork) – in old urban cartography** 421

Beata Konopska

- Censorship of Polish city maps from the end of World War II to signing of the Warsaw Pact** 429

Kamil Nieścioruk

- Cartographic archive materials as a source of information about space transformation in former suburban areas** 445

Katarzyna Kowalik, Jarosław Suchożębski

- The use of archival maps and plans for the analysis of changes in old river-beds of the Vistula River in the vicinity of Warsaw** 455

Wolfgang Kreft, Dariusz Przybytek, Grzegorz Strauchold

- Project entitled „Historical and topographical atlas of Silesian towns” . .** 465

Albina Mościcka, Marek Marzec

- Cartographic heritage in scientific research on the basis of Polska.pl portal resources** 475

Jacek Uchański, Piotr Falkowski

- Modern tools of cartographic communication utilizing architectonic source data on the example of the orthophotomap of destroyed Warsaw** 489

Marek Ostrowski

- From the Panorama of Warsaw at the Turn of the Millennium to the Warsaw Educational Triptych and ahead** 505

Jaromir Kolejka

- Cartographic documentation of post-industrial landscape** 515

Head Office of Geodesy and Cartography

- The development of cartography on the Internet and national spatial data portal** 529

Head Office of Geodesy and Cartography

- The Database of Topographic Objects as a source of reference data for cartography** 533

Jerzy Ostrowski

- Literature on the subject of old maps and views of Polish towns 1983–2010 (Materials for bibliography)** 537
 I. General issues. Collections of articles and papers 539

II. Publications concerning maps and views of various towns	
1. Held in map collections abroad	540
2. Held in map collections in Poland	543
III. Publications concerning maps and views of one town	556
Index of persons	579
Index of towns	582

Jerzy Ostrowski

Warszawa

**PIŚMIENNICTWO O DAWNYCH PLANACH
I WIDOKACH MIAST POLSKICH
1983–2010
(Materiały do bibliografii)**

W poświęconym miastom trzecim tomie „Z Dziejów Kartografii” z 1984 roku zostało zamieszczone pożyteczne zestawienie publikacji wydanych w latach 1843–1882, dotyczących dawnych planów i widoków miast, położonych zarówno w historycznych jak i dzisiejszych granicach naszego państwa¹. Wykaz ten, liczący 183 pozycje (artykuły, informatory, katalogi kolekcji i wystaw) nie był kompletny i dlatego jego autorki określiły go w podtytule jako „Materiały do bibliografii”. Tym niemniej zostały w nim uwzględnione w zasadzie wszystkie istotne opracowania, zarówno ogólne o metodach wykonywania, a także gromadzenia i badania dawnych planów i widoków, jak i szczegółowe o konkretnych planach – zbiorcze dotyczące wielu miejscowości określonego obszaru lub skoncentrowane na konkretnych planach i widokach poszczególnych miast. Takich miast, które miały publikacje na temat ich planów i widoków, jest w tamtym zestawieniu 30, przy czym z poświęconych im 122 prac 26 dotyczyło Warszawy, 25 Krakowa, 11 Poznania i 9 Torunia, ale np. tylko 3 Wrocławia i jedna Łodzi (fragment rozprawy o historii miasta).

Wykaz 314 prac (nie licząc ich recenzji) z lat 1983–2010 zamieszczony w niniejszym tomie jest kontynuacją opracowania U. Puckalanki i W. Wernerowej. W celu utrzymania spójności obu części jako pewnej całości, została zachowana prawie identyczna struktura bibliografii oraz sposób zapisu poszczególnych pozycji. Tak samo jak w zestawieniu z 1984 roku, publikacje zebrane w tym tomie zostały ułożone w trzech głównych działach. Pierwszy z nich, najmniej liczny (12 pozycji) zawiera opracowania ogólne oraz wielotematyczne zbiory artykułów i referatów, drugi prace o planach i widokach różnych miast najpierw w obcych, a następnie w polskich zbiorach kartograficznych (razem 60 pozycji), wreszcie trzeci, najobszerniejszy (215 pozycji) bardzo różnorodne publikacje o planach

¹ Urszula Puckalanka, Wiesława Wernerowa, *Piśmiennictwo o dawnych planach miast polskich (Materiały do bibliografii)*, w: *Miasta, „Z Dziejów Kartografii”*, T. III, pod redakcją J. Janczaka i A. Tomczaka, Warszawa 1984, s. 219–275.

i widokach jednego miasta. W tym ostatnim uwzględnione są 63 miasta, a więc przeszło dwukrotnie więcej niż w poprzednich 140 latach, przy czym nadal zdecydowanie dominuje Warszawa (61 publikacji), a drugą pozycję zajmuje wciąż Kraków (15 pozycji), ale wyraźnie wzrosło zainteresowanie kilkoma takimi przedtem prawie „nieobecnymi” miastami, jak Szczecin (13 pozycji), Łódź (9), Wrocław (8) i Grudziądz (6 pozycji).

Bibliografię zamykają, podobnie jak poprzednio, indeksy: osób (274 autorów, redaktorów i wydawców) i miast (859 miejscowości), odsyłające do poszczególnych pozycji wykazu.

Również podobnie jak bibliografia z 1984 roku, zamieszczone niżej zestawienie jest niekompletne, zabrakło bowiem czasu, aby dotrzeć do wielu periodyków regionalnych, katalogów lokalnych wystaw oraz trudno dostępnych materiałów niektórych wyspecjalizowanych konferencji, np. organizowanych przez urbanistów. Dlatego również i to zestawienie określono jako „Materiały do bibliografii”, które po uzupełnieniu wejdą w skład przygotowywanego retrospektywnego zestawienia całego polskiego piśmiennictwa z zakresu historii kartografii.

W stosunku do poprzedniego wykazu wprowadzono jednak w poniższej bibliografii kilka dość istotnych innowacji. Przede wszystkim włączono do niej także reprinty dawnych planów i widoków, wydawane zresztą prawie zawsze z towarzyszącymi im opisami i komentarzami, zwłaszcza zamieszczone w czterech zeszytach rozpoczętego w 1996 roku wielkiego *Atlasu historycznego miast polskich*. Uwzględniono również sprawozdania z konferencji i wystaw poświęconych dawnej kartografii miejskiej oraz recenzje publikacji i wystaw.

Na podstawie analizy zebranego i zaprezentowanego tu materiału można zauważyć kilka charakterystycznych zjawisk. Podobnie jak w poprzednim okresie zainteresowania badaczy dawnej kartografii miejskiej skupiają się, co prawda, na planach i widokach największych ośrodków z dominacją Warszawy, ale jednocześnie wyraźnie wzrosła liczba prac dotyczących małych miast, a nawet miejscowości, które w przeszłości utraciły prawa miejskie i mają dziś status wsi (np. Mielnik). Jest to związane z obserwowanym w naszym kraju po 1989 roku wyraźnym wzrostem poczucia tożsamości regionalnej i zainteresowania historią „małych ojczyzn”, udokumentowaną także w formie map, planów i widoków. Pojawiły się także nowe opracowania dotyczące miast na naszych dawnych kresach wschodnich: Grodna, Kamieńca Podolskiego, Lwowa i Wilna. Widoczny jest ponadto duży udział prac o charakterze dokumentacyjnym, wśród których na szczególne wyróżnienie zasługuje bardzo pożyteczny, wydany w 1996 roku katalog planów miast w polskich archiwach państwowych (poz. nr 59), opracowany przez Marię Lewandowską i Mieczysława Stelmacha pod kierunkiem Andrzeja Tomczaka. Z prac o charakterze analitycznym, poświęconych pojedynczym planom warto zwrócić uwagę na wzorcowe pod względem metodycznym studium planu Lublina z 1716 roku autorstwa Kamila Nieścioruka (2007, poz. 163), a z opracowań ujmujących kompleksowo rozwój kartografii jednego miasta na opublikowaną w 2008 roku zbiorową rozprawę o wielkoskalowych mapach Łodzi (poz. 171).

Należy także podkreślić wpływ, jaki na poznanie dawnej kartografii miast, i to nie tylko polskich, miały obie poświęcone tej problematyce ogólnopolskie konferencje historyków kartografii – poznańska w 1980 i ostatnio warszawska w 2009 roku oraz znaczenie materiałów opublikowanych jako ich pokłosie.

I. Zagadnienia ogólne. Zbiory artykułów i referatów

1. Babicz Józef, *Renesansowa geneza najstarszych widoków i planów miast polskich*. W: *Miasta. „Z Dziejów Kartografii”* T. 3, Warszawa 1984, s. 31–42, 1 ryc., summ.
2. Bartoszewicz Henryk, *Polska kartografia miejska XIX wieku w badaniach Bolesława Olszewicza*. W: *Kartografia polska XIX wieku w dorobku Bolesława Olszewicza. „Z Dziejów Kartografii”* T. 12, Wrocław 2000, s. 170–179, 1 ryc., summ.
3. Ciołkosz-Styk Agata, *Ewolucja sposobów kartograficznej prezentacji polskich planów miast*. W: *Geograf u progu ery kosmicznej. Profesorowi Andrzejowi Ciołkoszowi w 70. rocznicę urodzin*. Kraków: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2009, s. 93–99, 4 ryc.
4. *Dawna kartografia miast. XXIII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii, Warszawa, 24–26 września 2009 r. Streszczenia referatów i prezentacji posterowych*. Instytut Historii Nauki PAN – Zespół Historii Kartografii, Archiwum Państwowe m.st. Warszawy, Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne S.A., Stowarzyszenie Przyjaciół Archiwum Państwowego m.st. Warszawy. Warszawa 2009, 58 s.
Streszczenia 37 referatów i komunikatów oraz 12 prezentacji posterowych zgłoszonych na konferencję.
5. Iwańczak Wojciech, *Obraz miasta w kartografii przełomu średniowiecza i czasów nowożytnych*. W: *Gospodarka, społeczeństwo, kultura w dziejach nowożytnych. Studia ofiarowane Pani Profesor Marii Boguckiej*. Red. A. Karpiński, E. Opaliński, T. Wiślicz-Iwańczyk. Warszawa 2010, s. 195–203.
6. *Kartografia forteczna*. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Instytut Historii Nauki Oświaty i Techniki – Zespół Historii Kartografii, Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Towarzystwo Naukowe w Toruniu. Pod redakcją Andrzeja Tomczaka. Warszawa: Polska Akademia Nauk – Instytut Historii Nauki Oświaty i Techniki, 1991, 185 s., 41 ryc. wkl.
Zbiór 12 artykułów.
7. Lewandowska Maria, *Archiwalne pomoce informacyjne o materiałach kartograficznych dotyczących miast w polskich archiwach państwowych*. W: *Miasta. „Z Dziejów Kartografii”* T. 3, Warszawa 1984, s. 185–206, summ.

8. *Miasta*. Pod redakcją Juliana Janczaka i Andrzeja Tomczaka. „Z dziejów Kartografii” T. 3. Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN – Zespół Historii Kartografii, Miejska Biblioteka Publiczna im. Edwarda Raczyńskiego w Poznaniu. Warszawa 1984, 275 s.

Zbiór 10 artykułów, w tym 6 o dawnych planach miast, częściowe pokłosie VI Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii w Poznaniu w październiku 1980 r.

9. Nieścioruk Kamil, *Kartografia miejska – rozwój, przemiany i techniki*. W: *Plany i widoki Lublina XVII–XXI wiek*. Pod redakcją Mariana Harasimiuka, Dagmary Kociuby i Piotra Dymmela. Lublin: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Oddział Miejski w Lublinie, 2007, s. 104–107.

10. Nieścioruk Kamil, *Kartometryczność w kompleksowym podejściu do badania planów dawnych*. W: *Współczesne problemy metodyki kartograficznej*. „Prace i Studia Kartograficzne” T. 1, Lublin 2007, s. 195–189, 2 ryc.

11. Puckalanka Urszula, Wernerowa Wiesława, *Piśmiennictwo o dawnych planach miast polskich (materiały do bibliografii)*. W: *Miasta*. „Z dziejów Kartografii” T. 3, Warszawa 1984, s. 219–275, 182 poz. lit., summ.

12. Wespiański Paweł E., *Mapy i plany w zbiorach archiwalnych. Pilne problemy*. „Archiwista Polski” Nr 4 (56), 2009, s. 49–62.

II. O planach i panoramach wielu różnych miast

1. W obcych zbiorach kartograficznych

13. Babicz Józef, Kozłowska Dorota, *Mapy oraz plany miast i twierdz południowych wybrzeży Bałtyku w archiwach szwedzkich. Komunikat*. W: *Mapy południowego Bałtyku*. „Z dziejów Kartografii” T. 9, Szczecin 1997, s. 187–188.

14. *Cartographica Poloniae 1570–1930. Katalog źródeł rękopiśmiennych do historii ziem polskich w zbiorach szwedzkich – Catalogue of manuscript sources in Swedish collections to the history of Polish territories*. Oprac. Ulla Ehrensvärd. Biblioteka Narodowa – Zakład Zbiorów Kartograficznych, Instytut Historii Nauki PAN. Warszawa, Sztokholm: Wydawn. Retro-Art., 2008, 367 s., 27 ryc. „Studia i Materiały z Historii Kartografii” XXI.

W tym opisy planów mają następujące polskie miasta: Barczewo, Bartoszyce, Braniewo, Brzeg, Brześć Kujawski, Brześć Litewski, Bydgoszcz, Bytów, Chełmno, Chojnice, Człuchów, Darłowo, Dąbie, Dyneburg, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Głogów, Gniew, Gniezno, Golub, Gorzów Wlkp, Grodno, Grudziądz, Gryfice, Gryfino, Gubin, Jawor, Kalisz, Kamieniec Podolski, Kołobrzeg, Kostrzyn, Kraków, Lidzbark Warmiński, Lwów, Malbork, Nowe, Nysa, Olsztyn, Opole, Orneta, Pelplin, Pińczów, Pińsk, Pisz, Poznań, Puck, Pułtusk, Pyrzyce, Racibórz, Ryga, Stargard Szczeciński, Starogard

Gdański, Szczecin, Świdnica, Świdwin, Świecie, Świnoujście, Tczew, Toruń, Wolin, Wrocław, Zamość.

Rec. Jerzy Ostrowski, „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 41, 2009, nr 1, s. 49–51.

15. *Historische Pläne und Grundrisse von Städten und Ortschaften in Polen. Ein deutsch-polnischer Katalog – Dawne plany i rzuty poziome miast i innych miejscowości w Polsce. Katalog niemiecko-polski*. Wydał Antonius Jammers, dyrektor generalny Biblioteki Państwowej w Berlinie. Oprac. Egon Klemp. Wiesbaden: Harrasowitz Verlag, 2000, XXIV, 497 s., 6 reprodukcji planów skł. w obwolucie, 95 reprodukcji planów wkł., 3864 opisy katalogowe.

Opisy planów mają następujące miasta w dzisiejszych granicach Polski: Barlinek, Będzin, Biała Podlaska, Białogard, Biały Bór, Białystok, Bielsko-Biała, Biskupiec, Bobolice, Boguszów, Bojanowo, Bolesławiec, Bolków, Braniewo, Brodnica, Brzeg, Brześć Kujawski, Bydgoszcz, Bystrzyca Kłodzka, Bytom, Chełm, Chełmno, Chojna, Chojnów, Chorzele, Chorzów, Choszczno, Ciechanów, Ciechocinek, Cieplice Śląskie-Zdrój, Czeladź, Częstochowa, Człuchów, Darłowo, Dąbie, Dęblin, Dobiegniew, Dobrze Miasto, Dobrodzień, Dobrzyń, Drawsko, Drezdenko, Duszniki-Zdrój, Działdowo, Dzierżonów, Dzierżonów, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Gdynia, Giżycko, Gliwice, Głogów, Głogówek, Głubczyce, Głucholazy, Gniew, Gniezno, Goleniów, Golub-Dobrzyń, Gorzów Wlkp., Góra Kalwaria, Grodków, Grójec, Grudziądz, Gryfice, Gryfino, Gryfów Śląski, Gubin, Inowrocław, Janów Podlaski, Jasień, Jasło, Jastrowie, Jawor, Jaworzno, Jedlina-Zdrój, Jelenia Góra, Kalisz, Kalwaria Zebrzydowska, Kałuszyn, Kargowa, Karlino, Karpacz, Kartuzy, Katowice, Kazimierz Dolny, Kępno, Kętrzyn, Kielce, Kietrz, Kluczbork, Kłodzko, Koło, Kołobrzeg, Konin, Końskie, Korfańtów, Kostrzyn, Koźle, Kozuchów, Kraków, Krasnystaw, Krosno Odrzańskie, Kruszwica, Krynki, Krzepice, Krzyż, Kudowa-Zdrój, Kutno, Kwidzyn, Łądek-Zdrój, Leszno, Lewin Brzeski, Lębork, Lidzbark Warmiński, Lipno, Lubań, Lubartów, Lubawa, Lubawka, Lublin, Lubliniec, Lubomierz, Lubsko, Lwówek Śląski, Łęczna, Łęczyca, Łomża, Łowicz, Łódź, Łuków, Magnuszew, Malbork, Markuszów, Międzyrzecz, Międzyzdroje, Mikołów, Milicz, Mława, Modlin, Mogielnica, Morąg, Mysłówice, Myślenice, Myślibórz, Nakło, Nasielsk, Nidzica, Niemcza, Niemodlin, Nieszawa, Nowa Sól, Nowe Miasto Lubawskie, Nowe Miasto n. Pilicą, Nowogard, Nowy Dwór Gdański, Nowy Dwór Mazowiecki, Nysa, Olesno, Oleśnica, Olsztyn, Oława, Opatówek, Opole, Ostrołęka, Ostrów Mazowiecka, Ostróda, Ośno Lubuskie, Otmuchów, Otwock, Pabianice, Paczków, Pasłęk, Pąsk, Piaseczno, Piaski, Piechowice, Piła, Piława Górna, Piotrków Trybunalski, Płock, Płońsk, Płoty, Polanica-Zdrój, Polanów, Polkowice, Połczyn-Zdrój, Poznań, Prabuty, Prudnik, Pruszków, Przasnysz, Przemyśl, Przeworsk, Pszczew, Pszczyna, Puck, Puławy, Pułtusk, Pyrzyce, Pyskowice, Pyzdry, Rabka, Racibórz, Radków, Radom, Radomsko, Radzymin, Rawa Mazowiecka, Rawicz, Resko, Reszel, Rybnik, Rypin, Rzepin, Rzeszów, Sandomierz, Sianów, Siedlce, Sieradz, Sieraków, Siewierz, Skalmierz, Skierniewice, Skwierzyna, Sławno, Słupsk, Sochaczew, Sopot, Sosnowiec, Stargard Szczeciński, Strzegom, Strzelce Krajeńskie, Strzelce Opolskie, Suchań, Sulechów, Sulęcín, Syców, Szadek, Szamotuły, Szczawnica, Szczawno-Zdrój, Szczecin, Szczecinek, Szczytno, Szprotawa, Szydłów, Śrem, Środa Śląska, Świebodzice, Świecie, Świeradów-Zdrój, Świnoujście, Tarnowskie Góry, Tarnów, Tczew, Toruń, Trzebiatów, Trzebnica, Tuczo,

Tuszyn, Tykocin, Uniejów, Wałbrzych, Wałcz, Warka, Warszawa, Warta, Wąbrzeźno, Wejherowo, Wieliczka, Włocławek, Wolin, Wołów, Września, Wyszogród, Zabrze, Zagórów, Zakopane, Zamość, Zawiercie, Ząbkowice Śląskie, Zbąszyń, Zgierz, Zielona Góra, Ziębice, Złocieniec, Złoczew, Złotów, Złoty Stok, Żagań, Żary, Żegiestów, Żmigrod, Żychlin.

Rec. Mariusz Dworsatschek, „Polski Przegl. Kartogr.” T. 32, 2000, nr 4, s. 328–329.

Rec. Wolfgang Scharfe, „Kartographische Nachrichten” Jg. 52, 2002, H. 1, s. 44–45.

16. Holzamer Karin, *Von Danzig bis Riga. Ansichten, Stadtpläne und Landkarten von Ost- und Westpreussen, Danzig und dem Baltikum aus dem Graphischen Sammlung des Germanisches Nationalmuseums Nürnberg*. Nürnberg: Germanisches Nationalmuseum, 1982, 200 s., 346 ryc.

Opisy planów mają następujące miasta: Bartoszyce, Braniewo, Działdowo, Elbląg, Elk, Gdańsk, Kętrzyn, Kwidzyn, Lidzbark Warmiński, Malbork, Oliwa, Olsztyn, Pisz, Poznań, Prabuty, Reszel, Tolkmicko, Toruń, Węgorzewo, Zalewo.

17. Kott Heinrich, *Von Stettin bis Breslau. Ansichten, Stadtpläne und Landkarten von Pommern, Neubrandenburg und Schlesien aus der Graphischen Sammlung des Germanischen Nationalmuseums Nürnberg*. Katalog. Nürnberg 1985, 246 s., 464 ryc., „Katalogue des Germanischen Nationalmuseum”.

18. *Lithuania on the map*. Compiled by Aldona Bieliuniienė, Birute Kulnytė, Ruta Subatniekienė. Vilnius: National Museum of Lithuania, 2002, 218 s., 135 ryc.

Album reprodukcji 95 map oraz 17 planów i 19 widoków od XV do końca XX w., w tym planów i widoków Brześćcia, Jezioros, Kłajpedy, Kobrynia, Kowna, Królewca, Poniewierza, Trok, Szawli i Wilna.

19. Mojski Piotr Maria (B. de Weydenthal), *Cartographia Rappersviliana polonorum*. Katalog zbiorów kartograficznych Muzeum Polskiego w Rapperswilu. Rapperswil: Muzeum polskie, 1996, 542 s., 215 ryc.

W tym 78 opisów planów miast.

20. Timman Ursula, *Von Stettin bis Breslau. Ansichten, Stadtpläne und Landkarten von Pommern, Östlicher Mark Brandenburg und Schlesien aus Graphischen Sammlung des Germanischen Nationalmuseums Nürnberg*. Nürnberg: Germanisches Nationalmuseum, 1988, 354 s., 606 ryc.

Opisy planów mają następujące miasta: Banie, Barwice, Białogard, Bobolice, Bytów, Cieszyń, Cieplice Śl.-Zdrój, Darłowo, Dobrzany, Drawno, Gliwice, Głogów, Goleńów, Gorzów Wlkp., Gryfice, Gryfino, Gryfów Śl., Gubin, Henryków, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Kamień Pomorski, Karlino, Kłodzko, Kołbacz, Kołobrzeg, Kostrzyn, Koszalin, Krosno Odrzańskie, Łądek-Zdrój, Legnica, Lębork, Lubań, Lutynia, Łeba, Milicz, Namysłów, Niemcza, Nysa, Oleśnica, Oława, Opole, Przemków, Pyrzyce, Racibórz, Sławno, Słupsk, Stare Drawsko, Stargard Szczeciński, Suchań, Sulechów, Szczecin, Szczecinek, Świdwin, Trzebiatów, Warta, Wolin, Wrocław, Zgorzelec, Złocieniec, Żary, Żmigrod.

21. Trzebiński Wojciech, *Plany twierdz Księstwa Warszawskiego w zbiorach paryskich*. W: *Kartografia forteczna*. „Z Dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 90–102, 5 ryc., summ.

W tym szczegółowe opisy planów Częstochowy, Modlina, Ostrołęki, Pułtuska, Serocka i Warszawy.

2. W polskich zbiorach kartograficznych

2.1. Informacje o planach i widokach

22. Alexandrowicz Stanisław, *Polskie plany miast Wielkiego Księstwa Litewskiego z XVI–XVII w.* W: *Miasta*. „Z Dziejów Kartografii” T. 3, Warszawa 1984, s. 83–99, summ.

O planach Birż, Klecka, Kowna, Nieświeża, Połocka, Trok i Wilna.

23. Augusiewicz Sławomir, *Zasoby kartograficzne Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie*. W: *Ziemie dawnych Prus Wschodnich w kartografii*. „Z Dziejów Kartografii”, T. 8, Olsztyn 1997, s. 115–125, 2 ryc.

W tym o planach Gdańska i Olsztyna.

24. Augusiewicz Sławomir, *Zbiory kartograficzne Muzeum Warmii i Mazur*. „Zeszyty Muzeum Warmii i Mazur” 5, Kartografia, Olsztyn 2000, 108 s., 14 ryc., opisy katalogowe 246 atlasów, map i planów, summ., Zsfg.

25. Banduch Roland, Greiner Piotr, *Plany miast i osiedli Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego z okresu do 1945 roku w zbiorach Archiwum Państwowego w Katowicach*. „Zaranie Śląskie” 1984 (druk 1986), z. 1–2, s. 119–132, katalog 168 planów.

Opisy katalogowe planów mają następujące miasta: Będzin, Bielsko, Bytom, Chorzów, Cieszyń, Czechowice-Dziedzice, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Głogów, Głubczyce, Jelenia Góra, Katowice, Legnica, Lubliniec, Łaziska Górne, Mysłowice, Nysa, Opole, Pszczyna, Racibórz, Ruda Śląska, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Strzegom, Świdnica, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Tychy, Wałbrzych, Wrocław, Zabrze, Zgorzelec i Żory.

26. Bartoszewicz Henryk, *Kartografia miejska i forteczna wojskowych służb topograficznych armii Królestwa Polskiego 1815–1830*. „Archiwista Polski” 1999, nr 2, s. 50–59.

27. Bartoszewicz Henryk: *Panoramy miast polskich*. „Geodeta” Nr 10 (149), październik 2007, s. 64–68, 6 ryc.

Dot. panoram w dziełach H. Schedla, G. Brauna i F. Hogenberga, S. Pufendorfa oraz panoram Szklowa i Olkusza w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie.

28. Bartoszewicz Henryk, *Prace kartograficzne Korpusu Inżynierów Wojskowych w latach 1815–1915*. „Z Dziejów Kartografii” T. 10, Warszawa 2000, s. 71–84, summ.

W tym plany Warszawy i Zamościa.

29. Bartoszewicz Henryk, *Źródła kartograficzne do historii miast Mazowsza Północnego w drugiej połowie XVIII i pierwszej połowie XIX wieku*. „Rocznik Mazowiecki” T. 15, 2003, s. 169–179, 4 ryc.

Opisy planów Ciechanowa, Chorzeli, Czerwińska, Płońska, Przasnysza, Pułtusza i Suchocina

30. Bartoszewicz Henryk, *Prace regulacyjne w miastach (1815–1830). Część 2, Królestwo Polskie*. „Geodeta” Nr 2 (141), luty 2007, s. 54–58, 6 ryc.

O planach wielkoskalowych Aleksandrowa, Babiaka, Bobrownik, Dobrzynia, Gostynina, Lipna, Lublina, Łowicza, Ozorkowa, Płocka, Pragi, Rawy Mazowieckiej, Ryczywołu, Rypina, Sochaczewa, Szadka, Tomaszowa Mazowieckiego, Warszawy, Węgrowa i Zduńskiej Woli.

31. Bartoszewicz Henryk, *Prace regulacyjne w miastach Królestwa Polskiego po roku 1830. Część 3, Reforma miejska*. „Geodeta” Nr 3 (142), marzec 2007, s. 58–62, 6 ryc.

O planach wielkoskalowych Broku, Grajewa, Hrubieszowa, Kolna, Łowicza, Makowa Mazowieckiego, Ostrołki, Ostrowi Mazowieckiej, Piotrkowa Trybunalskiego, Rajgródu, Sochaczewa, Szczuczyna, Tomaszowa Mazowieckiego i Wizny.

32. Bartoszewicz Henryk, *Zbiory kartograficzne Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 40, 2008, nr 2, s. 144–157, 8 ryc., rez., summ.

W tym o wielkoskalowych planach miast.

33. Bartoszewicz Henryk, *Źródła kartograficzne do dziejów przemysłu na Mazowszu w XIX wieku*. W: *Dziedzictwo przemysłowe Mazowsza i jego rola w turystyce*. Red. W. Kaprowski, F. Midura, J.W. Sienkiewicz. Warszawa: Almamater Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2008, s. 35–70, 11 ryc., 62 poz. wykazu planów, summ.

W tym o planach Aleksandrowa Łódzkiego, Nowego Dworu Maz., Ozorkowa, Tomaszowa Maz., Zgierza i Żyrardowa.

34. Biskup Krzysztof, *Plany pruskich fortyfikacji XVIII–XX w. na ziemiach polskich*. W: *Kartografia forteczna*. „Z Dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 26–39, summ.

O planach twierdz Chełmno, Gdańsk, Grudziądz, Kostrzyn, Poznań i Toruń

35. Boryszkowski Marian, *Zbiór kartograficzny Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie*. W: *Ziemie dawnych Prus Wschodnich w kartografii*. „Z Dziejów Kartografii” T. 8, Olsztyn 1997, s. 151–174.

W tym informacje o planach Barczewa, Bartoszyc, Braniewa, Dzierzgonia, Elku, Fromborka, Giżycka, Kętrzyna, Lidzbarka Warmińskiego, Morąga, Mrągowa, Nidzicy, Olsztyna, Ostródy, Pieniężna, Pisz, Reszla, Szczytna, Tolkmicka i Węgorzewa.

36. Czachorowski Antoni, Koziół Zenon, *Atlas historyczny miast polskich*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 27, 1995, nr 4, s. 200–202.

O serii atlasów miast europejskich, niemieckich atlasach Kostrzyna, Kwidzyna, Opola, Wrocławia, Żąbkowic Śląskich i Złotoryi oraz o założeniach i pierwszym zeszyty (Elbląg, 1993) polskiego atlasu.

37. Czachorowski Antoni, Koziół Zenon, *Atlas historyczny miast polskich – Elbląg, Toruń*. W: *Kartografia miejska*. „Materiały Ogólnopolskich Konferencji Kartograficznych” T. 17, Kraków 1997, s. 113–115.

Informacja o atlasie i dwóch pierwszych polskich zeszytach.

38. Czechowicz Bogusław, *Historia kartografii Śląska XIII–XIX wieku*. Wrocław: Wrocławska Fundacja Studentów Historii Sztuki, 2004, 187 s.

W tym szerzej o najstarszych planach Wrocławia i Nysy oraz informacje o planach 48 innych miast śląskich.

39. Domański Józef, *Plany miast i osiedli w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 17, 1985, nr 3, s. 149–150.

Z wykazem planów 140 miast, w tym 17 miast spoza Śląska.

40. Konias Andrzej, *Widoki miast Śląska Opolskiego w relacji z podróży palotyna Ottheinricha w latach 1536/1537 jako przykłady sztuki renesansu do poznania dawnej fizjonomii osiedli w krajobrazie*. W: *Śląsk Opolski w warunkach integracji europejskiej*. Opole: Polskie Towarzystwo Geograficzne, Uniwersytet Opolski, 2003, s. 121–124, 2 ryc.

41. Lesiuk Wiesław, *Historyczne mapy, plany, ryciny i fotografie Górnego Śląska i ich najnowsze edycje polsko-niemieckie*. „Zbliżenie Polsko-Niemieckie” 1996, nr 3, s. 99–103.

42. Lewandowska Maria, *Plany twierdz na obszarze b. zaboru rosyjskiego w archiwach państwowych*. W: *Kartografia forteczna*. „Z dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 122–136, summ.

O planach twierdz w Dęblinie i Modlinie oraz planach Brześcia, Warszawy i Zamościa.

43. Lisakowska Stefania, *Materiały ikonograficzne do historii Wielkopolski w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu*. Poznań 1985, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Biblioteka Uniwersytecka. I. Urbanistyka. 1. Plany miast, s. 5–10; Widoki ogólne s. 10–20.

44. Lorek Dariusz, *Kartograficzny obraz stanu przedindustrialnego na przykładzie wybranych miast Wielkopolski*. W: *Problemy środowiska przyrodniczego terenów poprzemysłowych*. „Problemy Ekologii Krajobrazu” T. 24, 2009, s. 183–188, 2 ryc., summ.

Na przykładzie Poznania i Gniezna.

45. *Miasta Morza Bałtyckiego. Informator o źródłach z archiwów i bibliotek polskich do dziejów stosunków miast bałtyckich i żeglugi na Bałtyku (1450–1800)*. Praca zbiorowa pod red. Stanisława Flisa. Warszawa: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, 2007, 406 s., 60 ryc.

Informacje o zbiorach kartograficznych następujących archiwów i bibliotek: Archiwum Państwowego w Gdańsku, Archiwum Państwowego w Olsztynie, Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, Archiwum Państwowego w Poznaniu, Archiwum Państwowego w Szczecinie, Archiwum Państwowego w Toruniu, Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, Biblioteki Elbląskiej im. Cypriana Norwida, Biblioteki Gdańskiej PAN, Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie, Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu, Biblioteki Głównej Akademii Pomorskiej w Słupsku, Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie, Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Toruniu, Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, Biblioteki Narodowej w Warszawie, Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego i Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu.

46. Mikoś Michael J., *Erik Dahlbergh and his views of towns*. „The Polish Review” Vol. 33, 1988, no. 2, s. 143–155, 9 ryc.

47. Pawłowska Anna, *Rozproszenie kartografików miejskich w zbiorach polskich i obcych (na przykładzie planów Lublina i Zamościa)*. W: *Miasta*. „Z Dziejów Kartografii” T. 3, Warszawa 1984, s. 207–218, summ.

48. Pawłowska Anna, *Materiały do historii województwa chełmskiego na przykładzie planów miast XIX i połowy XX wieku*. „Rocznik Chełmski” T. 2, 1996, s. 321–325.

Dot. planów Chełma, Krasnegostawu i Włodawy.

49. Pawłowska Anna, Sirko Mieczysław: *Mapy Ordynacji Zamojskiej ze Zwierzyńca w Zbiorach Archiwum Państwowego w Lublinie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 26, 1994, nr 3, s. 141–149, rez., summ.

W tym 7. Plany miast i osad miejskich – o planach Janowa Lubelskiego, Kraśnika, Szczepieszyna, Tarnogrodu, Tomaszowa Lubelskiego, Turobina i Zamościa.

50. Przywuska Aniela, *Dokumentacja kartograficzna Archiwum Państwowego w Gdańsku z lat 1520–1650*. „Historia i Archiwistyka”, Toruń–Warszawa 1992, s. 297–307.

W tym o planach Gdańska oraz planach i widokach Elbląga.

51. Stoksik Janina, *Cracow as a geodesy and large scale cartography centre in the XVIIth and XVIIIth centuries*. „The Polish Cartography” 1987, s. 107–130, 11 ryc., rés., resumen.

W tym o planach Krakowa, Jarosławia, Lublina, Niżankowie i Skawiny.

52. Stoksik Janina, *Kraków ośrodkiem geodezji i kartografii wielkoskalowej w XVII i XVIII stuleciu*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 24, 1992, nr 4, s. 147–167, 12 ryc., rez., summ.

W tym o planach Krakowa, Jarosławia, Lublina, Niżankowic i Skawiny.

53. Szczepański Edmund, *Materiały kartograficzne w zbiorach Archiwum Państwowego w Jeleniej Górze*. „Annales Silesiae” Vol. 20, 1990, s. 100–122, sum.

W tym o planach Głogowa, Jeleniej Góry, Karpacza, Łądko-Zdroju, Legnicy, Lubania, Łwówka Śląskiego, Piechowic, Szklarskiej Poręby, Świeradowa-Zdroju.

54. Szykuła Krystyna, *Miejsce widoków miast w kolekcjach kartograficznych. Wybrane widoki XVI–XVIII w. w zbiorze kartograficznym Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*. W: *Miasta. „Z Dziejów Kartografii”* T. 3, Warszawa 1984, s. 43–81.

55. Szykuła Krystyna, *Veduten-Unica und seltene nichtschlesische Veduten in der Kartensammlung der Universitätsbibliothek zu Wrocław/Breslau*. W: *Lüneburger Beiträge zur vedutenforschung*. Lüneburg: Verlag Norddeutsches Kulturwerk, 1983, s. 19–32, 6 ryc.

56. *Widoki polskich miast i zabytków architektonicznych ze zbiorów graficznych Biblioteki Pawlikowskich we Lwowie. Szkicownik prof. Czesława Thullie*. Oprac. A. Majdowski. Warszawa 1994.

2.2. Katalogi archiwalne i biblioteczne

57. Lewandowska Maria, *Plany miast w archiwach państwowych – centralna kartoteka*. W: *Dorobek polskiej historii kartografii*. „Z Dziejów Kartografii” T. 6, Warszawa 1993, s. 115–121.

58. *Plany Gdańska, Oliwy, Sopotu i Gdyni w zbiorach kartograficznych Biblioteki Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk*. Oprac. Zofia Szopowska. Polska Akademia Nauk, Biblioteka Gdańska. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, 1885, 128 s., 216 opisów katalogowych, 31 reprodukcji planów.

Rec. Halina Robótka, „Zapiski Historyczne” T. 54, 1989, z. 2/3, s. 128–129.

59. *Plany miast w polskich archiwach państwowych. Katalog*. Opracowali Maria Lewandowska, Mieczysław Stelmach pod kierunkiem Andrzeja Tomczaka. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Zakład Naukowy Archiwistyki. Warszawa: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, 1996, 516 s., opisy 5757 planów, summ., Zsfg.

Katalog obejmuje plany miast (także byłych) i ich części w skali większej niż 1:25 000, powstałe do 1945 roku. Polskie miasta, których plany opisano w katalogu: Adamów, Aleksandrów Łódzki, Alwernia, Augustów, Babimost, Baborów, Baranów Sandomierski, Barcin, Barczewo, Bardo, Barlinek, Bełchatów, Bełz, Bełżyce, Beresteczko, Będzin, Biała, Biała Podlaska, Biała Rawska, Białaczów, Białogard, Biały Bór, Biały-

stok, Biecz, Bielawa, Bielsk Podlaski, Bielsko-Biała, Bierutów, Biezuń, Biłgoraj, Bircza, Błaszk, Błazowa, Błonie, Bnin, Bobolice, Bobowa, Bobrowniki, Bochnia, Bodzentyn, Bogatynia, Boguszów, Bolesławiec, Boleszkowice, Bolimów, Bolków, Borek Wlkp. Bóbrka, Brdów, Brodnica, Brok, Brzeg, Brzeg Dolny, Brześć, Brześć Kujawski, Brzeziny, Brzeżany, Brzostek, Brzozów, Budzyń, Buk, Busko-Zdrój, Bychawa, Byszyn, Bydgoszcz, Bystrzyca Kłodzka, Bytom, Chełm, Chełmno, Chełmsko Śląskie, Chełmża, Chęciny, Chmielnik, Chociwel, Chocz, Chodecz, Chodel, Chodzież, Chojnice, Chojnów, Chorzów, Choszczno, Chrzanów, Ciechanowiec, Ciechocinek, Cieplice Śląskie-Zdrój, Cieszanów, Cieszyn, Czaplinek, Czarnków, Czeladź, Czemiń, Czernichów, Czerniejewo, Czersk, Czerwieńsk, Częstochowa, Człuchów, Czyżew, Ćmielów, Dereszyce, Darłowo, Dąbie, Dąbrowa Górnicza, Dąbrówno, Delatycze, Dębica, Dęblin, Dębno, Dobczyce, Dobromil, Dobrzany, Dobrzyca, Dobrzyń, Dolsk, Domaradz, Drawno, Drawsko Pomorskie, Drobin, Drohobycz, Drzewica, Dubiecko, Dubienka, Dubno, Dukla, Dyszniki-Zdrój, Dynów, Działdowo, Działoszyn, Dzierżonów, Elbląg, Fredropol, Garwolin, Gąbin, Gąsawa, Gdańsk, Gdynia, Gielnów, Giżycko, Gliwice, Głębokie, Głogów, Głogów Młp., Głogówek, Głowno, Głubczyce, Głuchołazy, Gniew, Gniezno, Goleniów, Golina, Golub-Dobrzyń, Gołdap, Gorlice, Gorzów Śląski, Gorzów Wlkp., Gostynin, Gostyń, Goszczyn, Gowarczów, Góra, Góra Kalwaria, Grabowiec, Grabów n. Prosną, Grajewo, Grodków, Grodzisk Wlkp., Gródek, Gródek Jagielloński, Grójec, Grudziądz, Grybów, Gryfice, Gryfino, Gryfów Śląski, Grzegorzew, Halicz, Hel, Horochów, Horodenska, Horodło, Hrubieszów, Husiatyn, Iłża, Inowłódz, Inowrocław, Iwonicz-Zdrój, Izbica, Jadów, Janowiec, Janów Lubelski, Janów Podlaski, Jarocin, Jarosław, Jasło, Jastrząb, Jaślicka, Jawornik Polski, Jaworów, Jaworzno, Jedlicze, Jedwabne, Jelenia Góra, Jeżów, Jędrzejów, Józefów, Jutrosin, Kalisz, Kałusz, Kałuszyn, Kamienna Góra, Kamień Pomorski, Kamiński, Kańczuga, Karczew, Karlino, Karniów, Kartusy, Katowice, Kazimierz, Kazimierz Biskupi, Kazimierz Dolny, Kędzierzyn-Koźle, Kępno, Kętrzyn, Kielce, Kietrz, Kleczew, Klimontów, Kluczbork, Kłeco, Kłobuck, Kłodawa, Kłodzko, Kobryń, Kobyla Góra, Kobylin, Kock, Kodyń, Kojdanów, Kolbuszowa, Kolno, Kołaczyce, Koło, Kołobrzeg, Komarów, Koniecpol, Konstantynów Łódzki, Konstantynów Stary, Końskie, Końskowola, Koprzywnica, Korczyna, Koronowo, Korycin, Korzec, Kostrzyn, Koszalin, Kościan, Kościerzyna, Kowalewo Pomorskie, Kowary, Kowel, Kowno, Kozienice, Koźmin, Kórnik, Kraków, Krapkowice, Krasiczyn, Krasnystaw, Kraśnik, Krobica, Kromiów, Krosno, Krościenko, Krośnice, Krotoszyn, Kruszwica, Krynica, Krzepice, Krzeszowice, Krzeszów, Krzywca, Krzywiń, Książ Wlkp., Kudowa-Zdrój, Kulików, Kunów, Kurów, Kutno, Kutry, Łądek, Łądek-Zdrój, Legnica, Lesko, Leszno, Leśnica, Lewin Brzeski, Leżajsk, Łędy, Łędek, Libiąż Mały, Lida, Limanowa, Lipno, Lipsko, Lubaczów, Luban, Lubawa, Lubawka, Lubca, Lublin, Lubliniec, Lubomierz, Luboml, Lutomiersk, Lutowiska, Lututów, Lwów, Lwówek, Lwówek Śląski, Łabiszyn, Łañcut, Łask, Łaskarzew, Łaziska Górne, Łekno, Łęczyca, Łobez, Łomża, Łopienno, Łosice, Łowicz, Łódź, Łuck, Łuków, Łuniniec, Łysobyki, Majdan, Maków, Malbork, Malczyce, Małogoszcz, Margonin, Mariampol, Miasteczko, Miasteczko Krajeńskie, Miastko, Miechów, Miechowice, Miechów, Mielec, Mielnik, Mielzyn, Mieroszów, Mieścisko, Międzychód, Międzylesie, Międzyrzecz, Międzyzdroje, Mikołów, Mikstat, Milicz, Miłosław, Mińsk Mazowiecki, Mir, Mława, Młynary, Modlin, Modrzejów, Mogielnica, Mogilno, Mordy, Mosina, Mroczka, Mzygłód,

Mstów, Mszana Dolna, Mszczonów, Murowana Goślina, Muszyna, Mysłowice, Nakło, Naliboki, Namysłów, Narol, Nidzica, Niemcza, Niemodlin, Nieszawa, Nieśwież, Nisko, Nizankowice, Nowa Dęba, Nowa Ruda, Nowa Sól, Nowe Miasto, Nowe Miasto n. Pilicą, Nowe Miasto Korczyn, Nowe Miasto Lubawskie, Nowe Warpno, Nowogard, Nowy Dwór, Nowy Dwór Mazowiecki, Nowy Sącz, Nowy Staw, Nowy Tomyśl, Nysa, Oborniki Śląskie, Obrzycko, Odolanów, Olecko, Olesno, Oleszyce, Oleśnica, Olkusz, Olsztyn (woj. śląskie), Olsztyn, Olsztynek, Oława, Ołyka, Opatów, Opoczno, Opole, Opole Lubelskie, Orla, Osiek, Ostrołęka, Ostrowiec Świętokrzyski, Ostróg, Ostrów Mazowiecka, Ostrów Wlkp., Ostrzeszów, Otmuchów, Otwock, Ozorków, Ożarów, Pabianice, Pacanów, Pajęczno, Pakość, Parczew, Parysów, Pawłów, Pelplin, Pełcnica, Piaseczno, Piaski, Piątek, Piechowice, Pierzchnica, Pieszyce, Pilica, Pilzno, Piła, Piława, Pińczów, Pionki, Piotrków Trybunalski, Pisz, Piszczac, Pleszew, Pławno, Płock, Płoty, Pniewy, Pobiedziska, Poddębice, Pogorzelica, Pokój, Polanica-Zdrój, Połaniec, Połczyn-Zdrój, Pomorzany, Poniatowo, Poniec, Powidz, Poznań, Prochowice, Prószków, Pruchnik, Prudnik, Pruszków, Przecław, Przedbórz, Przedecz, Przemęt, Przemyśl, Przeworsk, Przewóz, Przyrów, Przysucha, Pszczyna, Puchaczów, Puck, Puławy, Pułtusk, Pyrzyce, Pyskowice, Pyzdry, Racibórz, Raciążek, Radków, Radłów, Radom, Radomsko, Radomyśl, Radoszyce, Radymno, Radziejów, Radziwiłłów, Radzymin, Radzyń, Ragneta, Rajgród, Rakoniewice, Raszków, Rawa Mazowiecka, Rawicz, Recz, Reda, Resko, Reszel, Rogowo, Rogoźno, Rokitno, Ropczyce, Rozsosz, Rozwadów, Rożyszcze, Równe, Ruda Pabianicka, Ruda Śląska, Rudnik, Rumia, Rybnik, Rychwał, Ryczywół, Ryga, Ryki, Rymanów, Rymarzewo, Rypin, Rzeszów, Rzgów, Sambor, Sandomierz, Sanok, Sarnaki, Sarny, Sądowa Wisznia, Serock, Sędziszów, Sepolno, Sianów, Sieciechów, Siedlce, Siemianowice Śląskie, Siemiatycze, Sieniawa, Sieradz, Sieraków, Sierpc, Siewierz, Skalmierz, Skarszewy, Skaryszew, Skawina, Skarżysko-Kamienna, Skąpe, Skierniewice, Skoki, Skorogoszcz, Skulsk, Skwierzyna, Sławno, Słomniki, Słuck, Słupca, Słupsk, Sochaczew, Sokal, Sokołów, Solec, Sopot, Sosnowiec, Stanisławów, Starachowice, Stargard Szczeciński, Starobin, Starogard Gdański, Staszów, Stawiski, Stawiszyn, Steżycza, Stoczek, Stopnica, Stryj, Stryków, Strzegom, Strzelin, Strzyżów, Suchań, Suchedniów, Sulejów, Sulmierzyce, Supraśl, Suwałki, Swarzędz, Syców, Szadek, Szamotuły, Szczawno-Zdrój, Szczębrzeszyn, Szczecin, Szczerców, Szczuczyn, Szczytno, Szklarska Poręba, Szklów, Szreńsk, Sztum, Szubin, Szydłowiec, Szydłów, Ścinawa, Ślesin, Śmigiel, Śniadowo, Śrem, Środa, Środa Śląska, Śródka, Świdnica, Świdnik, Świdwin, Świebodzice, Świecie, Świeradów-Zdrój, Świerzno, Świąciechowa, Świętochłowice, Świnoujście, Świsłocz, Tarczyn, Tarnobrzeg, Tarnogóra, Tarnogród, Tarnowskie Góry, Tarnów, Tczew, Terespol, Tolkmicko, Tomaszów Lubelski, Tomaszów Mazowiecki, Toruń, Toszek, Trynek, Trzcianka, Trzciel, Trzebiatów, Trzebinia, Trzebnica, Trzemeszno, Tuchola, Turek, Turobin, Tuszyń, Twardogóra, Tychy, Tyczyn, Tykocin, Uchanie, Ujazd, Ujście, Ulanów, Urzędów, Ustrzyki Dolne, Uszyce, Wałbrzych, Wałcz, Warka, Warszawa, Warta, Wąchock, Wągrowiec, Wąsosz, Wąwolnica, Wejherowo, Węgorzewo, Węgrów, Wiązów, Widawa, Widuchowa, Wieleń, Wielichowo, Wieliczka, Wielopole Skrzyńskie, Wieluń, Wieruszów, Wierzbiica, Wierzbowiec, Wilno, Wińsko, Wiskitki, Wisznice, Wiślica, Witkowo, Wizna, Wizajny, Władysławowo, Włocławek, Włodawa, Włodzimierz, Włoszczowa, Wodzisław Śląski, Wolbórz, Wolbrom, Wolin, Wołczyn, Wołkowysk, Wołomin, Wołów,

Wrocław, Wronki, Września, Wschowa, Wysokie Litewskie, Wysokie Mazowieckie, Wyszogród, Zabór, Zabrze, Zagórz, Zagórz, Zakopane, Zaleszczyki, Zamość, Zaniemyśl, Zator, Zawichost, Zawiercie, Ząbkowice Śląskie, Zbaraż, Zbąszyń, Zduńska Wola, Zduny, Zgierz, Zgorzelec, Zielona Góra, Ziębice, Złoczew, Złotoryja, Złotów, Złoty Stok, Zwolen, Żagań, Żarnowiec, Żelechów, Żerków, Żmigród, Żnin, Żory, Żółkiew, Żółkiewka, Żychlin, Żydowo, Żyrardów, Żywiec.

2.3. Inne katalogi, bibliografie, albumy

60. Bartoszewicz Henryk, *Obraz kartograficzny miast polskich w XVII–XIX wieku. Katalog wystawy*. Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Archiwum Główne Akt dawnych. Warszawa: GUGiK, AGAD, 2007, 17 s., reprodukcje 38 planów i 2 panoram.

Dot. wystawy w AGAD czynnej w dniach 24 września – 5 października 2007 r.

61. *Civitates Veteris Poloniae. Miasta dawnej Rzeczypospolitej – Cities of the old Polish Commonwealth*. Opracowanie i redakcja Arkadiusz Dobrzyniecki, Stanisław Kozak. Warszawa: White & Case W. Daniłowicz, 2003, 55 s., 19 ryc.

Opisy katalogowe i reprodukcje mają następujące miasta: Biecz, Gdańsk, Grodno, Grudziądz, Kalwaria Zebrzydowska, Krosno, Królewiec, Kruszwica, Lublin, Lwów, Łowicz, Ryga, Sandomierz, Świecie, Warszawa, Wilno, Wrocław, Zamość.

62. *Dantiscum Emporium Totius Europae Celebrimum. Gdańsk i Bałtyk na mapach, widokach oraz dokumentach ze zbiorów Tomasza Niewodniczańskiego (Bitburg, Niemcy)*. Katalog wystawy. Autorzy katalogu Kazimierz Kozica, Janusz Pezda. Gdańsk: Muzeum Historyczne Miasta Gdańska, 2004, 487 s., 305 reprodukcji map, planów, widoków i innych dokumentów.

W tym opisy i reprodukcje planów oraz widoków Biecza, Elbląga, Gdańska (bardzo liczne), Krakowa, Krosna, Królewca, Łowicza, Malborka, Poznania, Przemyśla, Rygi, Torunia, Warszawy, Wieliczki i Wilna.

63. Dworsatschek Mariusz, *Imago Silesiae. Z kolekcji Tomasza Niewodniczańskiego*. Wrocław: Towarzystwo Przyjaciół Ossolineum, 2002, 171 s., 51 ryc., Zsfg.

W tym *Widoki i plany miast śląskich* (s. 137–157): Kłodzka, Koźla, Legnicy, Nysy, Oleśnicy i Wrocławia.

Rec. Jarosław Łuczyński, „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 35, 2003, nr 3, s. 218–219.

64. Greiner Piotr, *Plany i weduty miast Górnego Śląska do końca XVIII wieku. Część I. Plany miast*. Katowice: „Śląsk” Sp. z o.o. Wydawn. Naukowe, 2000, 136 s., katalog 125 planów, 31 reprodukcji planów.

Opisy planów mają następujące miasta: Biała, Bytom, Cieszyn, Gliwice, Głogówek, Głubczyce, Korfantów, Koźle, Krapkowice, Niemodlin, Olesno, Opole, Prudnik, Pszczyna, Racibórz, Skorogoszcz, Strzelce Opolskie, Tarnowskie Góry.

65. *Imago Poloniae. Dawna Rzeczpospolita na mapach, dokumentach i starodrukach w zbiorach Tomasza Niewodniczańskiego*. Autorzy katalogu Kazimierz

Kozica, Janusz Pezda. Wydawca i odpowiedzialny redaktor Tomasz Niewodniczański. Warszawa: Agencja Reklamowo-Wydawnicza Arkadiusz Grzegorzczuk, 2002. T. I, 368 s.: T. II, 324 s.

Katalog wystaw w Berlinie, Warszawie, Krakowie i Wrocławiu. W tomie II na s. 217–242 opisy planów i widoków Biecza, Gdańska, Krakowa, Krosna, Łowicza, Poznania, Sandomierza, Wieliczki, Wilna i Warszawy (do 2009 r. w zbiorach w Bitburgu, obecnie na Zamku Królewskim w Warszawie).

66. *Katalog dawnych map Rzeczypospolitej Polskiej w kolekcji Emeryka Hutten Czapskiego. Tom II. Mapy XVII wieku.* Oprac. Teresa Paćko, Danuta Stachnal-Talanda, Ewa Jankowska-Gołąb. Polska Akademia Nauk – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, 250 s., 55 reprodukcji map i planów.

W tym opisy katalogowe planów i widoków Brodnicy, Dyneburga, Elbląga, Głogowa, Gniewu, Golubia, Krakowa, Królewca, Łowicza, Malborka, Nowego Miasta Lubawskiego, Poznania, Świecia, Tczewa i Warszawy.

67. *Mapy turystyczne Polski 1850–1980. Wykaz chronologiczno-regionalny.* Opracował zespół: Maria Banaszkiewicz, Henryka Całkowa, Janusz Łopatto, Danuta Markowska, Alina Młynarska, Jerzy Ostrowski, Marek Podgórski, Krystyna Polińska, Jan Rutkowski, Barbara Żaczek. Polskie Towarzystwo Geograficzne – Komisja Kartograficzna, Podkomisja Kartografii Turystycznej. Warszawa: Instytut Turystyki, 1985, 249 s., 2 ryc.

W tym opisy bibliograficzne planów mają następujące miasta: Będzin, Biała Podlaska, Białystok, Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Bytom, Chełm, Chorzów, Ciechanów, Cieszyń, Częstochowa, Duszniki-Zdrój, Elbląg, Gdańsk, Gdynia, Gliwice, Gniezno, Gorzów, Grodno, Grudziądz, Inowrocław, Jastarnia, Jelenia Góra, Kalisz, Karpacz, Katowice, Kielce, Kłodzko, Kołobrzeg, Konin, Koszalin, Kraków, Krynica-Zdrój, Krzemieniec, Kudowa-Zdrój, Legnica, Leszno, Lublin, Lwów, Łomża, Łódź, Milanówek, Nowy Sącz, Olsztyn, Opole, Ostrołęka, Ostrów Wielkopolski, Oświęcim, Piła, Piotrków Trybunalski, Płock, Polanica-Zdrój, Poznań, Przemyśl, Radom, Ruda Śląska, Rzeszów, Sandomierz, Siedlce, Sieradz, Skierniewice, Słupsk, Sochaczew, Sopot, Sosnowiec, Stanisławów, Suwałki, Szczawno-Zdrój, Szczecin, Szklarska Poręba, Tarnobrzeg, Tarnów, Tomaszów Mazowiecki, Toruń, Wałbrzych, Warszawa, Wilno, Włocławek, Wołkowysk, Wrocław, Zabrze, Zakopane, Zamość, Zgorzelec, Zielona Góra, Żary.

68. Matuszewska Bożena, *Katalog planów miast Mazowsza Północnego (1657–1869).* „Zapiski Ciechanowskie” T. 8, 1992, s. 126–155.

Opisy katalogowe (razem 156 poz.) mają następujące miasta: Biezuń, Bobrowniki, Chorzele, Ciechanów, Czerwińsk, Czyżew, Dobrzyń [nad Drwęcą], Dobrzyń [nad Wisłą], Drobin, Janów, Kuczbork, Lipno, Maków Maz., Mława, Myszyniec, Nasielsk, Ostrołęka, Ostrów Mazowiecka, Płock, Pułtusk, Raciąż, Różan, Rypin, Serock, Sierpc, Szreńsk, Wyszków, Wyszogród, Zakroczym.

69. Olszewicz Bolesław, *Kartografia polska XV–XVII wieku (przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*. Przygotował do wydania Jerzy Ostrowski. Instytut Historii Nauki PAN, Polskie Towarzystwo Geograficzne. Warszawa: Wydawn. Retro-Art., 2004, 96 s., 2 ryc.

Chronologiczny zestaw 90 haseł, w tym opisy planów Pucka, Torunia, Wieliczki i Wilna.

70. Olszewicz Bolesław, *Kartografia polska XVIII wieku (przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*. Na podstawie tekstu opublikowanego w 1932 r. w „Polskim Przeglądzie Kartograficznym” przygotowali do wydania i uzupełnili skorygowanymi Wiesława Wernerowa i Jerzy Ostrowski. Instytut Historii Nauki PAN, Polskie Towarzystwo Geograficzne. Warszawa: Wydawnictwo Retro-Art., 2003, 131 s.

Chronologiczny zestaw 181 haseł, w tym opisy planów mają następujące miasta: Chojnice, Grodno, Kalisz, Kowno, Kraków, Lublin, Międzyrzecz, Olkusz, Połonne, Poznań, Rzeszów, Sandomierz, Warszawa, Wieliczka, Wilno.

71. Olszewicz Bolesław, *Kartografia polska XIX wieku (przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*. Materiały zachowane w Archiwum Polskiej Akademii Nauk oraz Instytutu Historii Nauki PAN przygotowała Wiesława Wernerowa. Oprac. redakcyjne Jerzy Ostrowski, Wiesława Wernerowa. Instytut Historii Nauki PAN, Polskie Towarzystwo Geograficzne. Warszawa: Wydawn. Retro-Art. T. 1, 1998, s. XV, 1–288; T. 2, 1998, s. 289–562; T. 3. Skorygowanie, 1999, 192 s.

Chronologiczny zestaw 1709 haseł, w tym opisy planów mają następujące polskie miasta: Będzin, Biała Podlaska, Błonie, Brody, Chełm, Ciecuchów, Częstochowa, Garwolin, Gniezno, Grudziądz, Hrubieszów, Kalisz, Kalwaria Zebrzydowska, Kielce, Kraków, Kraśnik, Krynica, Krzemieniec, Lublin, Lwów, Łęczyca, Łowicz, Łódź, Łuków, Ostrów Mazowiecka, Ozorków, Pabianice, Pińczów, Piotrków Trybunalski, Płock, Poznań, Radom, Radomsko, Słuck, Sulejów, Szadek, Szczepleszyn, Tarnopol, Tarnów, Tomaszów Mazowiecki, Warszawa, Wieluń, Wilno, Włocławek, Wolbórz, Wolbrom, Zamość.

72. *Ziemia Kłodzka w dawnej kartografii*. Autorzy informatora Krystyna Oniszcuk-Awizeń, Manfred Spata, Roman Wytyczak; katalog map prezentowanych na wystawie Krystyna Oniszcuk-Awizeń. Kłodzko: Muzeum Ziemi Kłodzkiej, 1995, 20 s., 4 ryc.

W tym opisy katalogowe planów Kłodzka, Łąka-Zdroju, Nowej Rudy i Polanicy-Zdroju.

2.4. Opisy planów i widoków

73. Alexandrowicz Stanisław, *Rozwój kartografii Wielkiego Księstwa Litewskiego od XV do połowy XVIII wieku*. Wyd. 2 poprawione i uzupełnione. Poznań: Wydawn. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 1989, 278 s. + teka *Mapy i plany* z 38 reprodukcjami.

W tym plany Wilna, Birż, Brześć, Łukiszek, Nieświeża, Połocka, Słucka i Witebska.

74. Banduch Roland, Greiner Piotr, *Źródła kartograficzne do dziejów miast i wsi ziemi gliwickiej z lat 1810–1907*. „Rocznik Muzeum w Gliwicach” T. 3, 1987, wyd. 1990, s. 93–116, ryc., mapy.

75. Bartoszewicz Agnieszka, Bartoszewicz Henryk, *Kartografia miast Mazowsza i ziemi dobrzyńskiej do końca XIX wieku*. Warszawa – Pułtusk: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztor, 2006. 276 s., 49 reprodukcji planów.

Opisy i reprodukcje planów mają następujące miasta: Biezuń, Błonie, Bobrowniki, Bolimów, Brok, Ciechanów, Czersk, Dobrzyń (nad Drwęcą), Dobrzyń, Garwolin, Gąbin, Gostynin, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Grójec, Jadów, Kolno, Latowicz, Lipno, Łomża, Łowicz, Maków Mazowiecki, Mińsk Mazowiecki, Mława, Modlin, Mogielnica, Mszczonów, Nowy Dwór Mazowiecki, Ostrołęka, Ostrów Mazowiecka, Piaseczno, Płock, Płońsk, Przasnysz, Pułtusk, Rawa Mazowiecka, Różan, Rypin, Siedlce, Sierpc, Skępe, Skierniewice, Sochaczew, Szreńsk, Tarczyn, Węgrów, Wiskitki, Wizna, Wyszogród.

Rec. Jarosław Łuczyński: Mapy miast Mazowsza. „Geodeta” Nr 12 (151), grudzień 2007, s. 62–63, 2 ryc.

76. Bartoszewicz Henryk, *Obraz kartograficzny miast i miasteczek mazowieckich w końcu XVIII i pierwszej połowie XIX wieku*. „Rocznik Mazowiecki” T. 13 (2001), s. 212–228, 5 ryc.

Zawiera opisy planów następujących miast: Błonie, Bolimów, Mogielnica, Mszczonów, Nowy Dwór, Pułtusk, Tarczyn.

77. Bartoszewicz Henryk, *Pruski porządek: Najstarsze wielkoskalowe mapy miast ziemi dobrzyńskiej*. „Stolica” Nr 1 (128), styczeń 2006, s. 61–65, 5 ryc.

Dot. planów miast Bobrowniki, Dobrzyń, Lipno i Rypin.

78. Bartoszewicz Henryk, *Rewiry żydowskie*. „Geodeta” Nr 8 (135), sierpień 2006, s. 60–64, 5 ryc.

Opisy planów Ciechanowa, Makowa, Przasnysza i Pułtusza z XIX w. oraz informacje o dokumentacji kartograficznej projektów rewirów w Augustowie, Białej Podlaskiej, Bolimowie, Chorzela, Czyżewie, Janowie Podlaskim, Jeżowie, Kaliszu, Kielcach, Krasnymstawie, Kluczborku, Lipnie, Lublinie, Łosicach, Łowiczu, Łukowie, Piotrkowie Trybunalskim, Płocku, Płońsku, Puławach, Raciążu, Radomiu, Ryczywole, Warce, Węgrowie, Wyszowie i Wyszogrodzie.

Dot. planów polskich miast z końca XVIII i początku XIX wieku z projektami rewirów dla ludności żydowskiej.

79. Bartoszewicz Henryk, *Źródła kartograficzne do historii miast Mazowsza Północnego w drugiej połowie XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku*. „Rocznik Mazowiecki” 15, 2003, s. 169–179.

80. Czechowicz Bogusław, *Visus Silesiae. Treści i funkcje ideowe kartografii Śląska XVI–XVIII wieku*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego. „Acta Universitatis Wratislaviensis” No. 3032, 2008, 222 s., 16 tabl. kol., 193 ryc., summ.

W tym opisy planów Nysy (1596), Świdnicy (1623), Świebodzina (przed 1594) i czterech planów Wrocławia (1562, 1591, przed 1719 i przed 1741).

81. Greiner Piotr, *Dwie serie planów miast górnośląskich z połowy XVIII wieku*. W: *Ojczyzna Wielka i Mała. Księga pamiątkowa wydana z okazji 40-lecia PTH Oddział Cieszyn*. Pod red. I. Panica. Cieszyn 1996.

82. Greiner Piotr, *Kartographische Quellen zur Geschichte der oberschlesischen Städte bis zum Ende des 18. Jahrhunderts*. W: *Stadtgeschichte Oberschlesiens. Studien zur städtischen Entwicklung und Kultur einer ostmitteleuropäischen Region von Mittelalter bis zum Vorabend der Industrialisierung*. Hrsg. von T. Wunsch. Berlin 1995, s. 239–252.

83. Nowak Zenon Hubert, Tomczak Andrzej, *Jerzy Fryderyk Wilhelm Rüdiger i jego plany Torunia i Chełmna z drugiej połowy XVII w.* W: *Kartografia forteczna*. „Z Dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 172–180, 5 ryc., summ.

84. Pawłowska Anna T., *Materiały do historii województwa chełmińskiego na przykładzie planów miast XIX i połowy XX wieku*. „Rocznik Chełmiński” T. 2, 1996, s. 321–325.

85. Skrycki Radosław, *Widoki miast brandenburskich Daniela Petzolda. Przyczynek do dziejów ikonografii nowomarchijskiej w okresie nowożytnym*. „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” Nr 14, Gorzów Wlkp. 2007, s. 143–150.

86. *Pomorze i Szczecin na dawnych mapach, planach i widokach. Katalog wystawy – Pommern und Stettin auf alten Karten, Plänen und Ansichten, Collection Niewodniczański (Bitburg). Ausstellungskatalog*. Zamek Książąt Pomorskich, Szczecin, czerwiec 1998. Autor Mieczysław Stelmach. Konsultacja Tomasz Niewodniczański. Red. Eckhard Jäger. Szczecin: Uniwersytet szczeciński i Wydawnictwo Archiwum Państwowego w Szczecinie, 1998, 80 s., 20 reprodukcji dawnych map i planów.

W tym 13 planów i widoków Szczecina, widoki Kalisza Pomorskiego i Pyrzyc oraz plany oblężenia Kołobrzegu i Wolina.

87. Przyłuska Barbara, Kolek Zbigniew, *Atlasy i mapy Książnicy-Atlas z wyłączeniem prac Eugeniusza Romera. Katalog*. Biblioteka Narodowa, Zakład Zbiorów Kartograficznych. „Studia i Materiały z Historii Kartografii” 20, Warszawa 2007, 102 s., 37 ryc.

W tym plany Czortkowa, Lwowa, Poznania, Rybnika, Tarnopola i Warszawy.

Rec. Jerzy Ostrowski, „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 40, 2008, nr 2, s. 171–172.

88. Wytyczak Roman, *Śląsk na mapach z lat 1800–1945 w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 2008, 186 s. Plany miast, s. 99–126.

Opisy katalogowe mają następujące miasta: Bielsko-Biała, Bolesławiec, Bytom, Chojnów, Cieplice Śląskie-Zdrój, Cieszyn, Duszniki-Zdrój, Gliwice, Głogów, Jawor, Jedlina-

-Zdrój, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Karpacz, Katowice, Kluczbork, Kłodzko, Łądek-Zdrój, Legnica, Lubań, Oleśnica, Oława, Polanica-Zdrój, Świdnica, Wałbrzych, Wrocław (42 plany), Zabrze, Zgorzelec, Zielona Góra, Złotoryja; reprodukcje planów Bytomia, Chojnowa, Jeleniej Góry, Katowic, Kluczborka i Wrocławia (4).

Rec. Jerzy Ostrowski, „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 42, 2010, nr 1, s. 52–54.

89. Wytyczak Roman, *Śląsk w dawnej kartografii. Obraz Śląska na mapach XVI–XVIII wieku w zbiorach Zakładu Narodowego im Ossolińskich we Wrocławiu*. Wrocław: Towarzystwo Przyjaciół Ossolineum, 1998, 176 s.; III. Plany miast, s. 147–155.

Reprodukcje i opisy planów Głogowa, Jedliny-Zdroju, Świdnicy i Wrocławia (3 plany).
Rec. Bogusław Czechowicz, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” T. 55, 2000, nr 1, s. 126–130.

2.5. Sprawozdania z wystaw, konferencji i uroczystości

90. Gałąj Renata, *Pomorze i Szczecin na dawnych mapach, planach i widokach. Wystawa na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie*. „Przegląd Zachodniopomorski” R. 14 (43), 1999, z. 1, s. 267–271.

Dot. konferencji nt. „Kartografia forteczna”. 16–17 października 1987 r.

91. Kozieł Zenon, *XII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 20, 1988, nr 2, s. 95–96.

92. Lewandowska Maria, *XII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii*. „Archeion” R. 87, 1990, s. 300–302.

93. Ostrowski Jerzy, Wespiński Paweł E., *XXIII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii w Warszawie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 41, 2009, nr 4, s. 419–421.

Dot. konferencji nt. „Dawna kartografia miast”, 24–26 września 2009 r.

94. Robótka Halina, *XII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii w Toruniu*. „Zapiski Historyczne” T. 53, 1988, z. 3–4, (druk 1989), s. 103–107.

95. Szaniawska Lucyna, *Najnowsze dary i nabytki... dla zbiorów specjalnych. Niemiecko-polskiego przedsięwzięcia kartograficznego ciąg dalszy*. „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej” 2 (169), 2004, s. 20–22, 3 ryc.

Dot. przekazania zespołu reprodukcji 260 planów miast z obecnego obszaru Polski Bibliotece Narodowej przez Staatsbibliothek zu Berlin – Preussischer Kulturbesitz (7 czerwca 2004 r.).

96. Szaniawska Lucyna, *Cenne kopie dawnych planów miast polskich z Biblioteki Państwowej w Berlinie w Bibliotece Narodowej*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 36, 2004, nr 3, s. 208–210, 3 ryc.

Dot. przekazanych kopii 260 planów, w tym szczegółowej o planach Szczecina, Torunia i Wrocławia.

97. Szaniawska Lucyna, *Przekazanie w darze kopii dawnych planów miast polskich przez Bibliotekę Państwową w Berlinie trzem polskim bibliotekom*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 36, 2004, nr 3, s. 250–251, 2 ryc.

O uroczystości przekazania kopii Bibliotece Narodowej, Bibliotece Ossolineum we Wrocławiu i Bibliotece Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz charakterystyka zbioru.

98. Wardziak Anna, *O dawnych planach miast*. „Geodeta” Nr 10 (173), październik 2009, s. 50.

Sprawozdanie z XXIII Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii w Warszawie (25–26 września).

99. Wespiański Paweł E., *Wystawa „Obraz kartograficzny miast polskich w XVII–XIX wieku w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie”*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 39, 2007, nr 4, s. 414–415.

Dot. wystawy od 24 IX do 5 X 2007 r.

III. O planach i widokach jednego miasta – informacje, katalogi, opisy

Będzin

100. Krajniewski Jarosław, *Zbiory kartograficzne Muzeum Zagłębia w Będzinie*. „Zeszyty Zagłębiowskie” Nr 5, 2000, s. 67–90, 8 ryc., katalog 36 poz.

W tym osiem planów Będzina z lat 1823–1943.

101. Krajniewski Jarosław, *Wybrane mapy ze zbiorów Muzeum Zagłębia z Będzinie*. W: *International Conference and Exhibition GIS Silesia 2003. Quick reference guide*. Sosnowiec 2003, s. 92–95, katalog 16 map i planów, w tym planów Będzina.

Białystok

102. Turecki Adam, *Nowe aspekty planu Plan du château et de la ville de Białystok avec ses environs*. „Białostocczyzna” 1995, nr 4, s. 114–119, 11 ryc.

Bydgoszcz

103. *Atlas historyczny miast polskich – Historical Atlas of Polish Towns – Historischer Atlas Polnischer Städte. Tom II. Kujawy. Zeszyt 1. Bydgoszcz*. Oprac. historyczne Emanuel Okoń, Janusz Tandeci. Oprac. kartograficzne Zenon Kozieł. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1997. Broszura 40 s. + 19 kart w teczce.

W tym 17 reprodukcji dawnych planów i widoków Bydgoszczy z opisami.

Bytom

104. Banduch Roland, Greiner Piotr, *Źródła kartograficzne do dziejów Bytomia do 1945 r*. W: *Szkice z dziejów Bytomia*, T. 4, Bytom 1984, s. 75–87.

105. Borowy Paweł, *Dawne mapy Łagiewnik*. „Magazyn Bytomski” T. 8, 1991 (druk 1992), s. 102–104, 1 ryc.

106. *Bytom na starych mapach i planach. Beuthen O/S auf alten Karten und Plänen*. Oprac. i tłum. Jarosław Krawczyk i Przemysław Nadolski. Bytom: Rococo sp. cyw. 1992, Ark. 61×43 cm, złoż. 15 × 21 cm.

107. Krawczyk Jarosław A., Nadolski Przemysław: *Atlas historyczny Bytomia – Geschichtlicher Atlas von Beuthen O/S*. Bytom: P.P.H.U. Rococo – J. Krawczyk, 2006, 64 s., reprodukcje i rekonstrukcje 12 dawnych planów miasta.

Chełmno

108. *Atlas historyczny miast polskich – Historischer Atlas Polnischer Städte. Tom I. Prusy Królewskie i Warmia. Zeszyt 3. Chełmno*. Oprac. historyczne Zenon Hubert Nowak. Oprac. kartograficzne Zenon Koziel. Toruń: Towarzystwo naukowe w Toruniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1999. Broszura 18 s. + 14 kart w teczce.

W tym 10 reprodukcji planów i widoków Chełmna z opisami.

Chojna

109. Skrycki Radosław, *Źródła ikonograficzne do dziejów Chojny (do 1945 r.). Przegląd chronologiczny*. W: *Chojna i okolice na przestrzeni wieków*. Red. R. Skrycki. Chojna – Zielona Góra 2007, s. 87–103.

Chorzów

110. Złoty Andrzej, *Chorzów w dawnej kartografii*. Katowice: Bractwo Gospodarcze Związku Górnośląskiego, 2006, 128 s., 101 ryc.

Dawne mapy i plany Chorzowa w rozdz. 4. Chorzów w dawnej kartografii, s. 81–126.

Cieszyn

111. Spyra J., *Najstarsze plany Cieszyna*. „Cieszyńskie Studia Muzealne / Těšínský Muzejní Sborník” II, 2005, s. 188–207.

Częstochowa

112. Bartoszewicz Henryk, *Na obraz i podobieństwo. Kartografika fortecy jasno-górskiej z przełomu XVIII i XIX wieku*. „Geodeta” Nr 8 (63), sierpień 2000, s. 29–32, 4 ryc.

113. Łodyńska-Kosińska M., Michałowska M.: *Plany Jasnej Góry i jej otoczenia w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie*. „Studia Claromontana” T. 10, 1989, s. 418–453.

Elbląg

114. *Atlas historyczny miast polskich – Historischer Atlas Polnischen Städte. Tom I, Prusy Królewskie i Warmia. Zeszyt 1. Elbląg*. Red. Antoni Czachorowski.

Oprac. historyczne Roman Czopa. Oprac. graficzne Zenon Koziel. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1993.

W tym 11 reprodukcji i opracowań planów Elbląga od XVI w. do 1974 r. z opisami.

Gdańsk

115. Jakrzewska-Śnieżka Zofia, *Gdańsk w dawnych rycinach*. Wrocław: Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1985, 148 s., w tym 35 s. tekstu i 91 s. rycin.

116. Szeliga Jan, *Kartografia Gdańska na tle kartografii ogólnopolskiej od XVI do XVIII wieku*. „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Pedagogika, Historia Wychowania” Nr 15, 1985, s. 91–96, rez., summ.

Giżycko

117. *Atlas historyczny miast polskich – Historischer Atlas Polnischer Städte. Tom III. Mazury. Zeszyt I. Giżycko*. Oprac. historyczne Grzegorz Białuński. Oprac. kartograficzne Dariusz Chwiałkowski, Zenon Koziel i Agnieszka Naryśkiewicz. Toruń – Giżycko: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Stowarzyszenie „Wspólnota Mazurska” w Giżycku, 1998. Broszura 23 s. + 16 kart w teczce.

W tym 23 reprodukcje dawnych planów i widoków Giżycka z opisami.

Gliwice

118. Banduch Roland, Greiner Paweł, *Plany miasta Gliwic wykonane do 1945 roku*. „Rocznik Muzeum Gliwickiego” T. 2, 1986 [druk 1988], s. 9–36.

Gorzów Wielkopolski

119. Podruczny Grzegorz, *Fortyfikacje Gorzowa Wielkopolskiego na przełomie XVII i XVIII wieku w świetle materiałów archiwalnych*. W: *Nowa Marchia – prowincja zapomniana – wspólne korzenie. Materiały z sesji naukowej [...] Gorzów – Landsberg, 750 lat historii miasta, 28 września 2007*. Gorzów Wlkp.: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna. „Zeszyty Naukowe” Nr 8, 2008, s. 45–55, 6 ryc.

120. Skrycki Radosław, *Rozwój przestrzenny Gorzowa (do 1945 r.) w świetle źródeł kartograficznych*. W: *Nowa Marchia – prowincja zapomniana – wspólne korzenie. Materiały z sesji naukowej [...] Gorzów – Landsberg, 750 lat historii miasta, 28 września 2007*. Gorzów Wlkp.: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna. „Zeszyty Naukowe” Nr 8, 2008, s. 58–69, 5 ryc.

Grodno

121. Ignaczak P., *O intrygującej odbitce widoku Grodna z Biblioteki Polskiej w Paryżu. I co wspólnego z Civitates Orbis Terrarum miał Hieronim Wierix*. „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie” R. 53, 2008, s. 499–505.

122. Niewodniczański Tomasz: *Grodno – Bermerkungen zur Panorama-Vedute von Adelhauser/Zündt 1568*. „Lüneburger Beiträge zur Vedutenforschung”, Lüneburg 1983, s. 103–108.

123. *Plan miasta Grodna*. Podziałka 1:10 000. Nakład Księgarni E. Iberskiego. Grodno 1937. Reprint Państw. Przedś. Wydawnictw Kartograficznych im. E. Romera, Warszawa 1989.

Reprint planu z 1937 r. z wykazem ulic i budynków publicznych na odwrocie.

Grudziądz

124. *Atlas historyczny miast polskich. Tom I. Prusy Królewskie i Warmia. Zeszyt 4. Grudziądz*. Oprac. historyczne Wiesław Sieradzan. Oprac. kartograficzne Zenon Kozieł. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1997, 20 s. + 22 karty w teczce.

W tym 21 reprodukcji dawnych planów i widoków Grudziądza lub jego fragmentów z opisami.

125. Jäger Eckhard, *Festungskartographie in Graudenz 1807. Vermessungsarbeiten hessischer Belagerer und preußischer Verteidiger*. W: *Kartografia forteczna. „Z Dziejów Kartografii”* T. 5, Warszawa 1991, s. 70–89, 7 ryc.

Dot. twierdzy grudziądzkiej.

126. Sieradzan Wiesław, *Atlas historyczny miasta Grudziądza. Perspektywy publikacji*. „Rocznik Grudziądzki” 12, 1996, s. 231–238, reprodukcje czterech planów.

127. Sieradzan Wiesław, *Die Stadtpläne von Graudenz aus dem 17.–18. Jahrhundert. Perspektiven zur Veröffentlichung eines geschichtlichen Atlases*. „Beiträge zur Geschichte Westpreussens” 14, 1995, s. 55–67.

128. Sieradzan Wiesław, *Kartografia Grudziądza XVII–XX wieku jako źródło wiedzy o mieście i okolicy*. W: *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*. „Z Dziejów Kartografii” T. 14, Szczecin 2008, s. 265–274, 2 ryc., summ.

129. Sieradzan Wiesław, *Plany miasta Grudziądza w Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz Berlin-Dahlem (GSA) i Staatsbibliothek zu Berlin – Stiftung Preussischer Kulturbesitz (SBB-PK)*. „Rocznik Grudziądzki” 13, 1998, s. 249–260.

Jelenia Góra

130. Kulik Zbigniew, *Pierwszy polski plan Jeleniej Góry*. „Śląski Labirynt Krajoznawczy” 1, 1989, s. 35–39.

131. Szczepański Edmund, *Średniowieczne fortyfikacje Jeleniej Góry w zachowanych przekazach kartograficznych i ikonograficznych*. W: *Kartografia forteczna. „Z Dziejów Kartografii”* T. 5, Warszawa 1991, s. 166–170, summ.

Kalisz

132. Żemigala Maria, *Datowanie planu miasta Kalisza w świetle najnowszych badań archeologicznych*. „Kwart. Architektury i Urbanistyki” T. 38, 1993, z. 2, s. 119–124, ryc.

Kamieniec Podolski

133. Czubiński J., Tucholska J., *Historyczna kartografia Kamieńca Podolskiego*. „Czasopismo Techniczne” Z. 13-A, 2005, Politechnika Krakowska.

134. Nowak Tadeusz Marian, *Fortyfikacje Kamieńca Podolskiego w XVIII w. w świetle zabytków kartograficznych*. W: *Kartografia forteczna. „Z Dziejów Kartografii”* T. 5, Warszawa 1991, s. 157–166, summ.

135. Opyrchał Leszek, Kosik Anna, *Plany de Fera Kamieńca Podolskiego*. „Forteca” R. 5, nr 2–3 (17–18), s. 2–9.

136. Zgórnjak M., *Nieznaný plan Kamieńca Podolskiego z 1713 r.* „Studia i Materiały do Historii Wojskowości” T. 34, 1991 (wyd. 1992), s. 321–325, 1 ryc.

Katowice

137. Greiner Piotr, Złoty Andrzej, *Mapy i plany Katowic. Z okazji 140 rocznicy praw miejskich*. Katowice: Miejski Dom Kultury Południe, Bractwo Gospodarcze Związku Górnośląskiego, 2005, 52 s., 46 ryc., w tym 6 planów miasta.

138. *Katowice na mapach topograficznych 1736–1996. Katalog wystawy*. Komisarze wystawy Roland Banduch, Michał Mączka. Katowice: Archiwum Państwowe w Katowicach, 2005, 20 s., 8 ryc., katalog map 64 poz.

Katalog wystawy w Archiwum Państwowym w Katowicach, czynnej od listopada 2005 do lutego 2006 r.

Kielce

139. Adamczyk Jan Leszek, *Kielce na mapach z lat 1799 i 1804, próba rekonstrukcji układu komunikacyjnego miasta z około 1800 r.* Kielce: Biuro Dokumentacji Zabytków w Kielcach, Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Kielcach, 1982, „Źródła do Dziejów Kielc”, 12 s., 6 ryc.

140. Adamczyk Jan Leszek, *Kielce na planach z lat 1821 i 1823*. Kielce: Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego, 1983, „Źródła do Dziejów Kielc”, 16 s., 6 ryc.

Kołobrzeg

141. Skrycki Radosław, *Oblężenia Kołobrzegu w czasie wojny siedmioletniej na tle kartografii regionu*. W: *Ziemiom Odzyskanym umysł i serce. Henryk Lesiński. Uczzonego życie i dzieło*. Pod red. R. Gazińskiego i W. Stępińskiego. Szczecin 2010, s. 99–110.

142. Skrycki Radosław, *Kołobrzeg w wojnie siedmioletniej 1756–1763. Źródła kartograficzne do dziejów miasta w XVIII wieku*. Kołobrzeg: Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu, 2011, 52 s., katalog i reprodukcje 40 planów.

Kraków

143. *Atlas historyczny miast polskich – Historical Atlas of Polish Towns. Tom V. Małopolska. Z. 1. Kraków*. Redaktor tomu V i zeszytu 1 Zdzisław Noga. Autorzy:

Zbigniew Beiersdorf i inni (razem 20 osób). Oprac. kartograficzne Tomasz Szpytma. Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Kraków: Wydawn. Antykwa, 2007. Broszura 96 s. + 78 składanych kart w etui.

W tym 55 reprodukcji map, planów i widoków Krakowa z opisami.

Rec. Henryk Bartoszewicz „Geodeta” Nr 8 (159), sierpień 2008, s. 60–64, 6 ryc.

144. Banach Jerzy, *Dawne widoki Krakowa*. Wyd. drugie uzupełnione. Kraków: Wydawn. Literackie, 1983, 203 s., 7 tabl. wkl., 48 ryc., katalog 48 widoków, rés.

Dot. m.in. widoków uzupełniających dawne plany Krakowa.

145. Bogdanowski Janusz, *Mapy dawnej twierdzy Kraków (ze szczególnym uwzględnieniem pierwszych map warstwicowych)*. W: *Kartografia forteczna*. „Z Dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 14–24, 10 ryc., summ.

146. Bzinkowska Jadwiga, *Najstarsze plany Krakowa w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa*. „Krzysztofor” 20, Kraków 1998, s. 7–17.

147. Dąbrowska-Budziło Krystyna, *Wśród panoram Krakowa*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1990, 334 s., 156 ryc.

W tym katalog panoram od początku XVII w. z reprodukcjami, rysunkami i komentarzami.

148. Dyrdoń Zbigniew: *Działalność kartograficzna krakowskich władz miejskich w okresie zaborów*. „Teki Krakowskie: T. 19, Kraków 1999, s. 21–31.

149. Gralak Adam, Odlanicki-Poczobutt Michał, Traczewska-Białek Zofia, Walocha Kazimierz, *Historical maps in the restoration of monumental structures and complexes on the example of the city of Cracow*. W: *Imago et mensura mundi. Atti del IX Congresso Internazionale di Storia della Cartografia*. Roma 1985, Tomo primo, s. 233–239.

150. Jędrychowski Ireneusz, *Wystawa „Historyczne widoki i plany Krakowa”*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 37, 2005, nr 3, s. 253–254, 1 ryc.

Dot. wystawy 49 planów i widoków w krakowskim Magistracie w czerwcu 2005 r.

151. Luther B., *Użytkowanie ziemi w Krakowie w świetle planu katastralnego z I połowy XIX wieku*. „Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie” Nr 251, 1987 (wyd. 1988), s. 141–156.

152. Odlanicki-Poczobutt Michał, Traczewska-Białek Zofia, *Plan Kolltąjowski miasta Krakowa z roku 1785*. „Zeszyty Naukowe Akademii Gorniczo-Hutniczej. Geodezja” Z. 110, 1990, s. 1–35, ryc.

153. Pieniążek-Samek M., *Widoki Krakowa w albumie Philippa Usenera*. „Rocznik Krakowski” T. 61, 1995, s. 27–58, 33 ryc.

Dot. widoków w albumie *Ansichten von Krakau und Gegend* z 1805 roku.

154. Stoksik Janina, *Dawne plany i widoki Krakowa*. W: *Atlas Historyczny Miast Polskich. T. V. Małopolska Z. 1*. Kraków. Red. Zdzisław Noga. Kraków: Wy-

dawn. Antykwa, 2007. Opracowania tekstowe, s. 36–38. Toż w. jęz. angielskim: *Old maps and views of Kraków*, tamże, s. 77–79.

155. Stoksik Janina, *Znane i nieznane plany Krakowa z XVII–XVIII w. w wykonaniu geodetów Akademii Krakowskiej*. „Krakowski Rocznik Archiwalny” T. 11, 2005, s. 91–108, 15 ryc., summ.

Opis ośmiu planów Krakowa i jego dzisiejszych części: Kazimierza, Kleparza i Stradomia.

156. Traczewska-Białek Zofia, *Dawne mapy Krakowa w procesie ochrony i kształtowania środowiska*. „Zeszyty Naukowe Akademii Górniczo-Hutniczej. Sozologia i Sozotechnika” Nr. 24, 1986, s. 33–41.

157. Traczewska-Białek Zofia, *Sur les fondaments géodésiques et sur la valeur cartométrique des anciennes cartes à grande échelle de la ville de Cracovie du XVIIe siècle jusqu’au XIXe siècle*. Paper presented at the 12th International Conference on the History of Cartography, 67. Paris 1987, 7 s.

Krapkowice

158. Spallek Waldemar, *Rozwój lokalnego rynku kartograficznego w Polsce na przykładzie planów miasta Krapkowic*. „Prace i Studia Kartograficzne” T. 3, *Kartografia w regionie*, Słupsk – Warszawa 2010, s. 113–137, 9 ryc., summ.

Legnica

159. *Atlas historyczny miast polskich. Tom IV, Śląsk. Zeszyt 9, Legnica*. Red. naukowa Rafał Eysymontt, Mateusz Goliński. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2009. Broszura 104 s. + 50 kart w teczce.

160. Czechowicz Bogusław, *Nieznany plan zamku legnickiego z 1764 roku*. „Szkice Legnickie” T. 28, 2007, s. 213–218, ryc.

161. Łaszewski W., *Dwa plany Legnicy z XVIII w. ze zbiorów Österreichische Nationalbibliothek w Wiedniu*. „Szkice Legnickie” T. 29, 2008, s. 247–265, ryc.

Lublin

162. Freilich A., *Widok Lublina Jerzego Brauna i Abrahama Hogenberga. Zarys genezy widoków miasta w sztuce nowożytnej*. W: *Ikonografia dawnego Lublina*. Materiały z Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Lublin 2002, s. 23–27.

163. Nieścioruk Kamil, *Analiza i ocena XVIII-wiecznego planu Lublina jako przykład kompleksowych badań dawnych materiałów kartograficznych*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 39, 2007, nr 2, s. 146–158, rez. summ.

164. Nieścioruk Kamil, *Wystawa „Plany i widoki Lublina”*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 39, 2007, nr 3, s. 408.

165. *Plany i widoki Lublina, XVII–XXI wiek*. Pod redakcją Mariana Harasimiuka, Dagmary Kociuby, Piotra Dymmela. Archiwum Państwowe w Lublinie, Muzeum

Lubelskie w Lublinie, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego. Lublin: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Oddział Miejski w Lublinie, 2007, reprinty 24 planów Lublina lub jego części + książka 171 s., 31 ryc., summ. – całość w pudełku kartonowym.

Książka zawiera 12 artykułów, poświęconych dziejom Lublina i zreprodukowanym dokumentom oraz katalog opublikowanych planów i widoków, w tym:

- 1) Marian Harasimiuk, *Plany miast i ich rola w życiu codziennym dawniej i dziś*, s. 10–11, (na przykładzie Lublina);
- 2) Piotr Dymmel, *Plany Lublina w zasobach archiwalnych*, s. 88–97;
- 3) Zdzisław Bieleń, *Zbiory kartograficzne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego*, s. 98–100 (o planach Lublina);
- 4) Grażyna Jakimińska, Zygmunt Nosalski: *Zbiory kartograficzne w Muzeum Lubelskim w Lublinie*, s. 101–102, wykaz 17 planów;
- 5) Dagmara Kociuba, *Analiza treści i okoliczności powstania planów i widoków Lublina*, s. 108–125;
- 6) Zdzisław Bieleń, Grażyna Jakimińska, Alina Niedziałomska, Zygmunt Nosalski: *Autorzy i wydawcy planów i widoków Lublina*, s. 126–131, 15 biogramów;
- 7) Alina Niedziałomska, *Katalog publikowanych planów i widoków Lublina*, s. 132–163, 31 ryc.

L w ó w

166. Czerner Olgierd, *Lwów na dawnej rycinie i planie*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo, 1997, 133 s. tekstu, 269 ryc.

W tym 29 reprodukcji planów miasta i jego części oraz 9 reprodukcji widoków ogólnych.

167. *Plan miasta Lwowa. Reedycja planu z 1931 r. (drukowanego w 1936 r.)*. Książnica-Atlas S.A. Aktualizacja, zabytki, informator. Skala ok. 1:15 000. Redakcja całości Piotr Kamiński. Warszawa: PIITR Kartografia, 2004 (wyd. 2, 2005).

Reedycja planu z tekstem historycznym, planem-rekonstrukcją Lwowa średniowiecznego, informacjami praktycznymi i spisem ulic.

168. *Plan stołecznego królewskiego miasta Lwowa z 1894 r.* Miara [skala] 1:7200. Opracowanie tekstu i zdjęcie panoramy Lwowa Katarzyna Łebkowska. Krosno: Wydawn. Ruthenus Rafał Barski, 2004. Ark. 48×67 cm, złoż. 16×10 cm.

Reprint planu, wydany przez Towarzystwo dla Rozwoju i Upiększania Miasta. Na odwrocie panoramiczna fotografia współczesnego Lwowa, opis 146 obiektów oznaczonych liczbami na planie oraz spis ulic.

169. Szolginia W., *Najstarszy widok Lwowa*. „Biuletyn Historii Sztuki” R. 53, 1991, z. 1–2, s. 89–93.

170. *W. Horbaya plan orientacyjny wielkiego Lwowa z przewodnikiem*. Podziałka 1:15 000. Nakładem firmy „Nowa Reklama”. Lwów 1938. Reprint Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Warszawa 1989.

Reprint planu z 1938 r. z broszurą 32 s., zawierającą spis ulic i informator o Lwowie.

Ł ó d ź

171. Czochański Marian, Kośka Tadeusz, Kowalski Grzegorz, *Zarys dziejów geodezji w Łodzi*. Łódź: Wydawn. Politechniki Łódzkiej, 2008. „Monografie Politechniki Łódzkiej” 180, s., 105 ryc., summ., rez., Zsfg.

W tym o dawnych mapach wielkoskalowych i planach Łodzi.

Rec. Jerzy Ostrowski, „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 41, 2009, nr 3, s. 265–268.

172. Czochański Marian, Kowalski Grzegorz, *Elementy rozplanowania industrialnego na planach regulacyjnych osad rękodzielniczych Nowe Miasto i Łódka*. „Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej” Nr 1037, Budownictwo, z. 59, 2009, s. 21–34, 6 ryc., summ.

173. Jaskulski Mirosław: *Rys ręczny*. „Spotkania z Zabytkami” R. 26, 2002, nr 10, s. 36–37, 3 ryc.

Dot. XIX-wiecznych planów Łodzi.

174. Kośka Tadeusz, *Ewidencja budynków wykonana w Łodzi w 1849 roku*. „Zesz. Naukowe Politechniki Łódzkiej” Nr 1037, „Budownictwo” z. 59, s. 35–42, 3 ryc., summ.

Dot. rękopiśmiennego planu J. Lenartowskiego, przechowywanego w Muzeum Historii Miasta Łodzi.

175. Kowalski Grzegorz, *Próba oceny przydatności archiwalnych materiałów kartograficznych na przykładzie mapy m. Łodzi W. Starzyńskiego z 1896 r.* „Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej. Budownictwo” z. 30, Łódź 1983, s. 181–191, 1 ryc.

176. Kowalski Grzegorz, Szambelan Zdzisław, *Mapa Łodzi geometry Wł. Starzyńskiego z roku 1896 jako materiał źródłowy [do badań] nad rozwojem przestrzennym miasta*. W: XVIII Ogólnopolska Konferencja Kartograficzna na temat „Wykorzystanie dawnych map we współczesnej kartografii i pracach naukowo-badawczych” Gdańsk: 28–29 września 1989. Gdańsk. Zakład Fotointerpretacji i Kartografii UG, 1989, s. 10–11.

177. *Łódź do roku 1914. Stare mapy i plany. Opis Łodzi z 1888 r.* Wybrał, zebrał i wydał Piotr Kamiński. Warszawa: PTR Kartografia, 1991.

Reedycje fragmentów Mapy Kwatermistrzostwa (1843) i *Karte des Westlichen Russland* (19140 z okolicami Łodzi oraz planu miasta z 1914 r. w skali ok. 1:30 000 z komentarzami.

178. Rembowski Cezary, *Rys historyczny pierwszych prac mierniczych i opracowań kartograficznych mających wpływ na rozwój terytorialny Łodzi w latach 1812–1917*. Cz. 1, *Fenomenalny skok w XIX wiek*. „Geodeta” Nr 9 (160), wrzesień 2008, s. 68–71, 2 ryc.; Cz. 2, *Brzydota i zaniedbania u progu XX wieku*. „Geodeta” Nr 10 (161), październik 2008, s. 72–74, 2 ryc.

179. Stepniewski Mariusz, Szambelan Zdzisław, *Rozwój terytorialny Łodzi w świetle dokumentów i źródeł kartograficznych*. „Rocznik Łódzki” T. 56, 2009, s. 37–50, 1 ryc., 1 tab.

Łuków

180. T.M. [Tadeusz Milewski], *Dawne plany miasta Łukowa*. „Nowa Gazeta Łukowska” Nr 8 (169), sierpień 2007, s. 23, 1 ryc.; Nr 9 (170), wrzesień 2007, s. 24–25, 1 ryc.

O planach miasta z 1883, 1928 i 1930 r.

181. tm [Tadeusz Milewski], *Rzecz godna zainteresowania*. „Nowa Gazeta Łukowska” Nr 7 (168), lipiec 2007, s. 12, 1 ryc.

O najstarszym planie Łukowa z 1821 r.

Malbork

182. *Atlas historyczny miast polskich – Historischer atlas Polnischer Städte. Tom I. Prusy Królewskie i Warmia. Zeszyt 6, Malbork*. Oprac. historyczne Wiesław Długolecki, Wiesław Sieradzan. Oprac. kartograficzne Dariusz Chwiałkowski, Agnieszka Noryskiewicz, Wiesław Sieradzan. Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2002. Broszura 32 s. + 13 kart w tecze.

W tym reprodukcje 12 planów i 4 widoków Malborka z lat 1480–1940 z opisami.

183. Dobry Artur, *Katalog zbiorów kartograficznych Muzeum Zamkowego w Malborku – Catalogue of the cartographic collection of the Malbork Castle Museum*. Malbork: Muzeum Zamkowe w Malborku, 2005, 167 s., 141 reprodukcji map i planów.

W tym opisy katalogowe 28 planów Malborka.

184. Nowak Zenon Hubert, Tomczak Andrzej, *Plan okolicy bramy mariackiej w Malborku z 1650 r.* „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki humanistyczno-społeczne. Historia” 20, z. 158, 1985, s. 31–35, Zsfg.

Mielnik

185. Michaluk Dorota, *Mapa gruntów miasta Mielnika z 1620 r.* „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” R. 40, 1992, nr 2, s. 185–193, 1 ryc., res.

Niemcza

186. *Atlas historyczny miast polskich. Tom IV, Śląsk. Zeszyt 4, Niemcza*. Oprac. Rafał Eysymontt, Krzysztof Jaworski, Marta Młynarska-Kaletynowa. Redakcja Lucyna Jachym, Bożena Ordzik. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2003. „Acta Universitatis Wratislaviensis” No. 2614. Broszura 38 s. + 21 kart w tecze.

W tym 17 reprodukcji planów, map i widoków Niemczy z lat 1747–1943.

Olkusz

187. Bartoszewicz Henryk, *Olkusz – obraz kartograficzny miasta górniczego*. „Geodeta” Nr 3 (82), marzec 2002, s. 56–58, 3 ryc.

Dot. planów i map Olkusza i okolic z lat 1750–1820.

Olsztyn

188. Grabowski Piotr, *Olsztyn na dawnym planie po drugiej wojnie światowej – 1946*. „Warmia i Mazury” Wol. 32, 1986, nr 2, s. 7–8.

Płock

189. Popiołek Elżbieta, *Plany miasta Płocka w zbiorach Muzeum Mazowieckiego w Płocku*. „Rocznik Muzeum Mazowieckiego w Płocku” Nr 12, 1986, s. 107–123, 11 ryc., opisy 15 planów, summ., Zsfg.

Poznań

190. *Dawny Poznań. Reedycja planu z 1917 r.* Skala 1:10 000. Warszawa: IITR Kartografia, 2003.

Reedycja planu *Posen* berlińskiej firmy Pharus Verlag z dodaniem małych planów Poznania średniowiecznego, Poznania w 1714 r. i mapy fortyfikacji Poznania wg mapy z 1992 r.

191. Graf Renata, Kaniecki Alfred, *Sposoby przedstawiania elementów środowiskowych na XVII- i XVIII-wiecznych planach Poznania i ich wiarygodność*. „Przegląd Geograficzny” T. 80, 2008, nr 3, s. 343–360, 6 ryc., summ.

192. *Plan st. miasta Poznania*. Poznań [1992]. Oficyna Wydawnicza Korona. 30×30 cm, po złożeniu 12×16 cm.

Reprodukcja planu Poznania wydanego w 1929 r. nakładem Wielkopolskiego Związku dla Popierania Turystyki w Poznaniu.

193. *Plany Poznania*. Opisy planów i redakcja Danuta Książkiewicz-Bartkowiak. Projekt graficzny Anna Wybierała. Komentarz historyczny Jacek Wiesiołowski. Poznań: Wydawnictwo Miejskie, 2010. Reprodukcje 27 planów miasta z lat 1618–1958 z opiami na odwrocie.

194. Warkoczewska Magdalena: *Portret miasta. Poznań w malarstwie i grafice = Porträt einer Stadt. Posen in Malerei und Grafik*. Poznań: Wydawnictwo Miejskie, 2000, 210 s., 144 ryc.

W tym 3 plany widokowe i 14 widoków ogólnych.

195. Żywiecka Danuta, *Znaczenie dawnych map i planów w badaniach nad dziejami turystyki Poznania*. W: *Mapa turystyczna jako źródło informacji i badań naukowych. Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Poznań, 4 maja 1984 r.* Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Seria: Monografie Nr 226, Poznań: Dział Wydawnictwo AWF, 1986, s. 111–137, 11 ryc., opisy 14 planów z XVII i XVIII w.

Pułtusk

196. Bartoszewicz Henryk, *Dziewiętnastowieczne źródła kartograficzne do dziejów miasta Pułtusza*. W: *Pułtusk. Studia i materiały do dziejów miasta i regionu*. T. 5, 2003, s. 205–222, 4 ryc.

197. Bartoszewicz Agnieszka, Bartoszewicz Henryk, *Pułtusk. Obraz kartograficzny miasta od końca XV do początku XX wieku*. Pułtusk: Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora, Archiwum Główne Akt Dawnych, 51 s.

Ruda Śląska

198. Greiner Piotr, Złoty Andrzej, *Ruda Śląska w dawnej kartografii*. Miejska Biblioteka Publiczna w Rudzie Śląskiej i Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach. Katowice 2006. „Biblioteczka Rudy Śląskiej” Poz. 1, 144 s., 60 ryc.

Rzeszów

199. Malczewski J., *Dawne plany, mapy i widoki Rzeszowa*. Muzeum Okręgowe, Urząd Miejski, Towarzystwo Przyjaciół Rzeszowa. Rzeszów 1985, 65 s.

Sandomierz

200. Wódz Bożena Ewa, *Album widoków Sandomierza. Malarstwo – grafika – rysunek, XVII–XX w.* Sandomierz: Muzeum Okręgowe w Sandomierzu, 2001, 278 s., 150 reprodukcji i katalog widoków.

Siedlce

201. Więch-Tchórzewska Wanda, *Plany Siedlec 1780–1912. Katalog*. Siedlce: Archiwum Państwowe w Siedlcach, 1998, 44 s.

Opisy 46 planów.

Siewierz

202. Stoksik Janina, *Siewierz i księstwo siewierskie w przekazie kartograficznym*. W: *Siewierz, Czeladź, Koziegłowy. Studia i materiały z dziejów Siewierza i księstwa siewierskiego*. Pod red. Feliksa Kiryka. Katowice 1994, s. 597–599, 6 ryc.

Słupsk

203. Konias Andrzej, Strzelecki Krzysztof, *Przegląd planów miasta Słupska od XVIII do XX wieku ze zbiorów Biblioteki Muzeum Pomorza Środkowego*. „Słupskie Prace Geograficzne” Nr 6, 2009, s. 145–166, 7 ryc., summ.

204. Strzelecki Krzysztof, *Przestrzeń miasta Słupska w dawnej kartografii pruskiej*. W: *Cartographia confinium. Zachodnie i północne ziemie Rzeczypospolitej w dawnej kartografii*. Redakcja Edward Jaworski, Jarosław Skrycki. Instytut Historii Nauki PAN – Zespół Historii Kartografii, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wlkp. Gorzów Wlkp.: WiMBP, 2009, s. 109–126, 8 ryc.

Sosnowiec

205. Konias Andrzej, *Sosnowiec w kartografii – mapy i plany miasta*. W: *Sosnowiec. Problemy ekologii, socjologii, historii i kultury*. Red. P. Fast. Sosnowiec: Urząd Miejski, s. 66–67.

Stargard Szczeciński

206. *Dawny Stargard. Miasto i jego mieszkańcy. Katalog wystawy = Das alte Stargard. Die Stadt und ihre Einwohner. Ausstellungskatalog*. Przedmowa, opracowanie graficzne Sławomir Preiss. Stargard: Muzeum w Stargardzie, 2000. *Mapy, plany*, s. 32–39; *Ogólne widoki miasta*, s. 40–47.

Szczecin

207. Białecki Tadeusz, *Dwa źródła kartograficzne do dziejów Szczecina z końca XVII i XIX wieku*. „Przegląd Zachodniopomorski” R. 33, 1988, z. 1–2, s. 299–310, 4 ryc.

Dot. planów z 1693 i 1873 r.

208. BW [Bolesław Wolny], MStę [Mieczysław Stelmach], *Mapy i plany Szczecina*. W: *Encyklopedia Szczecina. T. I, A–O*. Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, Instytut Historii, Zakład Historii Pomorza Szczecińskiego, 1999, s. 115–119.

209. Gwiazdowska Ewa, *Plan i panorama Szczecina w okresie nowożytnym jako źródło ikonograficzne wiedzy o mieście*. W: *Szczecin – źródła wiedzy o historii miasta od archeologii do czasów najnowszych. Pierwsza Konferencja Edukacyjna, 9 XII 2008 r.* Materiały pod red. Katarzyny Rembackiej. Szczecin: Wydawnictwo KAdruk, 2009, s. 17–34, 3 ryc.

210. Gwiazdowska Ewa, *Widoki Szczecina. Źródła ikonograficzne do dziejów miasta od XVI wieku do 1945 roku*. Szczecin: Muzeum Narodowe w Szczecinie 2001, 598 s., 123 ryc.

211. Kaprowski Wiesław, *Wystawa kartograficzna „Plany i widoki Szczecina na przestrzeni wieków”*. „Polski Przegl. Kartogr.” T. 34, 2002, nr 1, s. 79–80.

212. *Katalog planów miasta Szczecina 1590–1944*. Opracowali Bogdana Kozińska, Halina Kożan-Maciejewicz, Mieczysław Stelmach pod red. Mieczysława Stelmacha. Archiwum Państwowe, Muzeum Narodowe, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Szczecinie. Szczecin, Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne 1989, 148 s., opisy 432 planów, 14 ryc.

213. *Plany i widoki Szczecina na przestrzeni wieków – Pläne und Stadtansichten von Stettin um die Jahrhundertwende. Katalog wystawy/Ausstellungskatalog*. Opracowanie katalogu Ewa Pierzchała. Państwowa Biblioteka Pruskiego Dziedzictwa Kulturowego w Berlinie, Książnica Pomorska w Szczecinie, Archiwum Państwowe w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński – Zakład Badań Lotniczych,

Satelitarnych i Kartografii Morskiej. Szczecin: Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica, 2001, 75 s., reprodukcje i opisy 52 planów i widoków.

214. *Przestrzenny rozwój Szczecina w dziełach kartograficznych XVII–XX w. Ze zbiorów Archiwum Państwowego w Szczecinie*. Opracowanie merytoryczne Mieczysław Stelmach. Szczecin: Archiwum Państwowe w Szczecinie, 1996, teczka z reprodukcjami i tekstem. Także wersja niemieckojęzyczna: *Die räumliche Entwicklung Stettins in den kartographischen Werken 17–20 Jh. Aus den Sammlungen des Staatsarchivs Stettins*. Tłum. Wanda Formella, Bogdan Frankiewicz. Szczecin: Archiwum Państwowe 1996.

215. Skrycki Radosław, *Dąbie w „Topografii Brandenburgii i Pomorza” Martina Zeilera (1652)*. W: *Dąbie przez wieki*. Red. R. Gazicki, K. Marcinkowski. Szczecin 2010, s. 29138, 4 ryc.

Dot. planów Dąbia (obecnie część Szczecina) z okresu szwedzkiego.

216. Skrycki Radosław, *Wystawa osiemnastowiecznych planów Szczecina ze zbiorów Muzeum Narodowego w Szczecinie*. „Polski Przegl. Kartogr.” T. 39, 2007, nr 1, s. 102–103.

217. Stelmach Mieczysław, *Die Pläne der Festung Stettin. Versuch einer Bestandsaufnahme*. „Nordost-Archiv. Zeitschrift für Kulturgeschichte und Landeskunde” H. 95, 1989, s. 111–147.

218. Stelmach Mieczysław, *Plany twierdzy Szczecin*. W: *Kartografia forteczna*. „Z Dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 41–69, 9 ryc., summ.

219. Wolny Bolesław, *Plany Szczecina. Do 1945 roku*. W: *Encyklopedia Szczecina*. T. II, Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, Instytut Historii, 1999, s. 74–76.

Środa Śląska

220. *Atlas historyczny miast polskich. Tom IV, Śląsk. Zeszyt 2, Środa Śląska*. Oprac. Rafał Eysymontt i Mateusz Goliński. Redakcja Lucyna Jachym, Bożena Ordzik. Wrocław: Wydawn. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2003. „Acta Universitatis Wratislaviensis” No. 2612. Broszura 48 s. + 29 kart w teście.

W tym 25 reprodukcji planów, map i widoków Środy Śl. z lat 1536–1939 z opisami.

Świdnica

221. *Atlas historyczny miast polskich – Historischer Atlas polnischer Städte. Tom IV, Śląsk. Zeszyt 5, Świdnica*. Redakcja naukowa Rafał Eysymontt i Mateusz Goliński. Wybór i opracowanie kartografii historycznej Rafał Eysymontt. Redakcja Lucyna Jachym, Bożena Ordzik. Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław: Wydawn. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2009. Broszura 60 s. + 54 karty w teście. „Acta Universitatis Wratislaviensis” No. 3055.

W tym 42 plany i widoki Świdnicy z opisami.

222. Bein W., *Schweidnitz in Ansichten, Karten und Plänen aus fünf Jahrhunderten*. W: *Schweidnitz im Wandel der Zeiten*. Bearb. v. W. Bein, U. Schmilewski, Würzburg 1990.

223. Len R., *Twórcy najstarszego planu Świdnicy*. „Rocznik Świdnicki” 1992, s. 44–53.

224. Marsch A., *Friedrich Bernhard Werner und seine Ansichten von Schweidnitz*. W: *Schweidnitz im Wandel der Zeiten*. Bearb. v. W. Bein, U. Schmilewski. Würzburg 1990.

Świętochłowice

225. Banduch Roland, Greiner Piotr, *Źródła kartograficzne do dziejów Świętochłowic (do 1945 r.)*. „Rocznik Świętochłowski” T. 1, 1999, s. 102–120.

Tarnowskie Góry

226. Greiner Piotr, Gwóźdź Krzysztof, *Tarnowskie Góry na dawnych planach do 1945 roku*. Tarnowskie Góry: Muzeum w Tarnowskich Górach. 2005, 28 s., 14 tabl. wkł., ryc., 28 poz. katalogu planów.

Toruń

227. *Atlas historyczny miast polskich – Historischer Atlas polnischer Städte. Tom I. Prusy Królewskie i Warmia. Zeszyt 2. Toruń*. Red. Antoni Czachorowski. Oprac. historyczne Janusz Tandecki. Oprac. kartograficzne Zenon Koziół. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1995. Broszura 24 s. i 17 kart w teczce.

W tym reprodukcje 9 planów i widoków Torunia z opisami.

Rec. Bogusław Dybaś. „Rocznik Toruński” T. 24, 1997, s. 270–273.

228. Nowak Zenon Hubert, Tomczak Andrzej, *Jerzy Fryderyk Wilhelm Rüdiger i jego plany Torunia i Chełmna z drugiej połowy XVII w.* W: *Kartografia forteczna*. „Z Dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 172–179, 5 ryc., summ.

229. Pomeranke Lucyna, *Toruń w kartografii. Wystawa Toruń – Ratusz, październik 1987*, Archiwum Państwowe w Toruniu, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Książnica Miejska im. M. Kopernika w Toruniu, Muzeum Okręgowe w Toruniu. Toruń: Książnica Miejska im. M. Koprenika, 1987, 24 nlb. s., 11 ryc.

230. Tomczak Andrzej, *O najdawniejszych planach miasta Torunia*. „Studia Historico-Archivistica” Toruń 2002, s. 425–449, 6 ryc., wykaz 16 planów i 11 widoków perspektywicznych.

231. Tomczak Andrzej, *Stadtpläne und Vogelschauveduten von Thorn in ihrer historische Entwicklung*. W: *Beiträge zum II. Veduten-Colloquium in Lüneburg, 7–9 X 1983, III. Veduten-Colloquium in Regensburg, 3–6 X 1985*. „Lüneburger Beiträge zur Vedutenforschung” 2, Lüneburg 2001, s. 95–117, 18 ryc.

Trzebnica

232. *Atlas historyczny miast polskich. Tom IV. Śląsk. Zeszyt 3, Trzebnica*. Oprac. Rafał Eysymontt, Marta Młynarska-Kaletynowa, Jerzy Rozpędowski. Redakcja Lucyna Jachym, Renata Kiełbus, Bożena Ordzik. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2003. „Acta Universitatis Wratislaviensis” No. 2613. Broszura 51 s. + 25 kart w teczce.

W tym 21 reprodukcji planów i widoków Trzebnicy z lat 1774–1942.

Wadowice

233. Koźbiał Krzysztof, *Wadowice i okolice na mapach z XVI i XVII wieku*. „Wadoviana” Nr 5, 2000, s. 61–67.

Warszawa

a) Opisy, katalogi, reprinty

234. Aleksiejuk Maciej, *Oś Saska – materiały archiwalne w kartograficznych i ikonograficznych zbiorach Archiwum Państwowego m.st. Warszawy*. „Kronika Warszawy” 2008, 4 (139), s. 33–44, 4 ryc.

235. *Atlas Historyczny Warszawy. Wybrane źródła kartograficzne*. Opracowanie i redakcja naukowa Adam Jankiewicz, Paweł E. Wespiański, Marek Witecki. Warszawa: Miasto Stołeczne Warszawa, Archiwum Państwowe m.st. Warszawy, Wojewoda Mazowiecki, 1999, 201 s., 144 ryc. + teczka z reprodukcjami sześciu planów (razem 27 arkuszy).

236. Bartoszewicz Agnieszka, Bartoszewicz Henryk, *Plany ogólne Warszawy w Archiwum Głównym Akt Dawnych (1809–1915)*. „Archeion” T. 94, 1995, s. 52–75.

237. Bartoszewicz Agnieszka, Bartoszewicz Henryk, *Plany ogólne Warszawy 1809–1916 w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych. Katalog*. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Główne Akt Dawnych. Warszawa: Wydawn. DiG, 1997, 66 s. + 56 s. nlb. z reprodukcjami planów.

238. Bartoszewicz Agnieszka, Bartoszewicz Henryk, *Plany szczegółowe Warszawy 1800–1914 w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych*. Pułtusk – Warszawa: Wyższa Szkoła Humanistyczna im. A. Gieysztora w Pułtusk, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Główne Akt Dawnych, 2002, 267 s., 50 reprodukcji kol. planów.

Rec. Jerzy Ostrowski, „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 35, 2003, nr 3, s. 219–221.

239. Bartoszewicz Henryk, *Prace regulacyjne w miastach (druga połowa XVIII w.). Część I, Od Sasa do króla Stasia*. „Geodeta” Nr 1 (140), styczeń 2007, s. 66–71, 8 ryc.

W tym o ówczesnych planach Warszawy i jej części.

240. Bartoszewicz Henryk, *Rozwój przestrzenny Warszawy w latach 1800–1914 w świetle źródeł kartograficznych*. „Kronika Warszawy” 2003, nr 1–2 (116–117), s. 60–67.
241. Bartoszewicz Henryk, *Źródła kartograficzne do dziejów Warszawy XVI–XIX w.* W: *Geodezja i kartografia w 400-lecie stoleczności Warszawy. Sympozjum*, Warszawa 1996, 13 s.
242. Bartoszewicz Henryk, *Źródła kartograficzne do dziejów Warszawy XVI–XIX w.* „Archiwista Polski” Nr 1, 1997, s. 21–31.
243. Berger Jan, *Plany fortyfikacyjne Pragi z przełomu XVIII/XIX wieku*. W: *Kartografia forteczna*. „Z Dziejów Kartografii” T. 5, Warszawa 1991, s. 103–121, 5 ryc., summ.
244. Brykowska Maria, Chrościcki Juliusz A., *Pole elekcyjne z roku 1587 na planie Warszawy. najstarszy przekaz ikonograficzny elekcji „viritim”*. „Rocznik Warszawski” T. 23, 1993 (druk 1994), s. 231–243, 4 ryc.
- Dot. rękopiśmiennego planu Garcii Alabiana z Bibliothéque Nationale w Paryżu.
245. Brzozowski Zbigniew, Krasuski Stefan, *Monografia osnów geodezyjnych Warszawy i Województwa Stołecznego Warszawskiego*. Warszawa: Warszawskie Przeds. Geodezyjne, 83 s., 30 ryc., 17 poz. lit., summ.
- W tym: Osnowy geodezyjne Warszawy do roku 1944; Odbudowa osnów po roku 1950.
246. *Dawna Warszawa na planach 1865–1955*. Pomysł i realizacja Ewa Woźniak. Wstęp i opis planów Warszawy opracował Adam Jankiewicz. Warszawa: Oficyna Wydawnicza „Sztynch”, 2003.
- Reprinty 12 planów Warszawy w skali 1:1 oraz tekst 4 s. ze zwięzłymi opisami planów. Całość w teczce kartonowej.
247. *Dawna Warszawa. Śródmieście przed zniszczeniem w 1944 r. Reedycja planu z 1910 r. z opisem 248 obiektów*. Skala 1:15 000. Redakcja całości Piotr Kamiński. Warszawa: IITR Kartografia, 2002.
- Reedycja planu Warszawy i Pragi wydanej jako załącznik do przewodnika po Warszawie i okolicy W. Gomulickiego i J. Sobieszczańskiego, nakładem Księgarni Polskiej we Lwowie (ok. 1911 r.)*.
248. Dziubiński Mieczysław, *Rozwój map inżynierskich miasta Warszawy na przełomie XIX–XX wieku*. W: *Geodezja i kartografia w okresie 400-lecia stoleczności Warszawy. Sympozjum*, Warszawa 1996, 22 s.
249. Gromski Jerzy, *Plany Warszawy i mapy okolic Warszawy w zbiorach Muzeum Historycznego m.st. Warszawy*. „Almanach Muzealny” 1, 1997, s. 263–284.
250. „Hoppe, Lindley, WPG, kartografia warszawska 1641–2009”. *Wystawa w 150 rocznicę urodzin Josepha Lindleya*. Warszawa, marzec 2009. Warszawa: Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne, 2009, 14 s., 12 ryc.

Informator o wystawie w Muzeum Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego. Treść: Czwarty Lindley (Ryszard Żelichowski); Prekursorzy Lindleyów; Plany Lindleyów; Następcy Lindleyów (Paweł Weszpiński).

251. *Inżynierowie bez granic. Lindleyowskie plany Warszawy przełomu XIX i XX wieku – Engineers without borders. The Lindley plans of Warsaw from the turn of the XIX and XX centuries – Ingenieure ohne Grenzen. Die Warschau-Pläne der Lindleys um die Wende des XIX zum XX Jahrhundert.* Scenariusz wystawy Paweł E. Weszpiński. Teksty Paweł E. Weszpiński, Ryszard Żelichowski. Warszawa: Archiwum m.st. Warszawy, 2006, 56 s., w tym 32 s. reprodukcji planu Warszawy W.H. Lindleya z 1897 r.

Publikacja towarzysząca wystawie pod tym samym tytułem, czynnej w Warszawie w czerwcu i lipcu 2006 r.

252. Jaszczyńska Marta, Weszpiński Paweł E., *Konserwacja planów Lindleya*. „Kronika Warszawy” 2008, 1 (139) s. 61–64, 2 ryc.

253. *Konspiracyjna mapa Warszawy „BOM”*. Skala 1:25 000. Pomysł, opracowanie i wydawca Marek Wittke-Witecki. Warszawa: Pracownia Kartografii Miejskiej „Delinea”, 2004, 4 ark. w obwolucie.

Reprinty czterech arkuszy mapy topograficznej 1:25 000, obejmujących obszar Warszawy, wydanych w latach 1931 i 1934 przez Wojskowy Instytut Geograficzny, zaktualizowanych i wydrukowanych w 1943 r. przez Służbę Geograficzną Armii Krajowej „Schronisko”. Na odwrocie obwoluty tekst pt. *Konspiracyjna kartografia Warszawy*.

254. Krassowski Bogusław, *Kartografia warszawska w latach 1815–1831*. W: *Miasta*. „Z Dziejów Kartografii” T. 3, s. 143–168, summ.

255. Królikowski Lech, *O narodzinach współczesnej kartografii Warszawy i przedwojennych planach rozwoju stolicy*. „Ziemia” 2001, s. 219–236.

256. Królikowski Lech, Szaniawska Lucyna, *Plany i mapy Warszawy 1832–1944*. Warszawa: Biblioteka Narodowa, Zakład Zbiorów Kartograficznych, 1999. „Zabytki Polskiej Kartografii” Z. 5, 67 s. + reprodukcje 25 planów i map w teczce.

257. Olczak Tadeusz, *Orientacja niektórych dawnych planów Warszawy a zmiany wiekowe deklinacji magnetycznej: informacja wstępna*. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” R. 29, 1984, nr 1, s. 101–122, 1 ryc., summ.

258. Ostrowski Jerzy, Wernerowa Wiesława, *Nieznana wersja wielkiego rękopiśmiennego planu Warszawy z 1771 roku w zbiorach Biblioteki Narodowej w Kijowie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 29, 1997, nr 1, s. 32–35, 3 ryc.

259. *Plany i mapy Warszawy z kolekcji Kazimierza Pątka. Wystawa, marzec – czerwiec 1995*. Komisarz wystawy Anna Dzieciuchowicz. Warszawa: Muzeum Żoliborza, 1995, 16 s., 7 ryc.

Katalog 88 wystawionych planów i map.

260. *Plany Warszawy* (b.a.). W: *Encyklopedia Warszawy*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1994, s. 644–643. 3 ryc.
261. *Pomiary Warszawy do roku 1945* (b.a.). W: *Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne. Monografia 1959–2000*. Warszawa: Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne S.A., 2000, s. 14–24, 13 ryc.
262. Rutkowski Henryk, *Dawna kartografia Warszawy*. „Rocznik Warszawski” 32, 2004, s. 95–98.
263. *Warszawa jaka była. Oryginalne mapy stolicy sprzed 1939 i z 1945 roku*. Tekst Jan Kasprzycki. Warszawa: Alfa, PPWK, 1984.
Reprodukcje dwóch planów Warszawy – z 1935 i 1945 r.
Rec. Hanna Foryna-Paszkiewicz, „Kronika Warszawy” 1985, nr 1–2, s. 191–193.
Rec. Jacek Pasławski, „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 17, 1985, nr 2, s. 86–87.
264. *Warszawa przedwojenna. Plan miasta z 1939 r.* Skala 1:25 000. Opracowanie i układ całości Piotr Kamiński. Warszawa: PIIR Kartografia, 2004.
Plan otrzymany w wyniku montażu i zmniejszenia sześćoarkusowego planu tzw. magistrackiego w skali 1:10 000 z lipca 1939 r.
265. *Warszawa w grafice XVIII wieku ze zbiorów Biblioteki Narodowej*. Wyboru grafik dokonała i tekstem opatrzyła Hanna Widacka. Redakcyjnie opracowała Ewa Siemieńska. Warszawa: Biblioteka Narodowa, 1993, 16 s., 14 reprodukcji rycin, w tym 10 ogólnych widoków Warszawy.
266. Weszpiński Paweł E., *Dawne plany Warszawy w poznaniu i kartowaniu dawnej przestrzeni miejskiej*. W: *Kartografia w regionie*. „Prace i Studia Kartograficzne” T. 2, Warszawa 2010, s. 94–112, 7 ryc., summ.
267. Weszpiński Paweł E., *Dawne źródła kartograficzne do wartościowania współczesnej przestrzeni miejskiej na przykładzie Warszawy*. W: *Wartościowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Praca zbiorowa pod red. naukową Mikołaja Madurowicza. Warszawa: Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej WGiSP UW, Urząd m.st. Warszawy, 2010, s. 67–78, 6 ryc., summ.
268. Weszpiński Paweł E., *Kartograficzny obraz degradacji przestrzeni miejskiej na XIX-wiecznych mapach i planach na przykładzie warszawskiego Żoliborza*. W: *Kartografia polska XIX wieku w dorobku Bolesława Olszewicza*. „Z dziejów Kartografii” T. 12, Wrocław 2000, s. 223–232, 4 ryc., summ.
269. Weszpiński Paweł E., *Mapy i plany Warszawy w zbiorach Rosyjskiej Biblioteki Narodowej w Petersburgu*. W: *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*. „Z dziejów Kartografii” T. 14, Szczecin 2008, s. 319–328.
270. Weszpiński Paweł E., *Mapy statystyczne Warszawy w 20-leciu międzywojennym w zasobie Archiwum Państwowego m.st. Warszawy*. „Kronika Warszawy” 2000, nr 3–4, s. 153–164, 5 ryc.

271. Wespiański Paweł E., *Rola atlasów dawnych map na przykładzie Atlasu historycznego Warszawy*. W: *Spoleczna i edukacyjna rola kartografii w Polsce. XXXI Ogólnopolska Konferencja Kartograficzna, Warszawa. 20 i 21 października 2005*. „Materiały Ogólnopolskich Konferencji Kartograficznych” T. 26, Warszawa 2005, s. 182–190, 3 ryc., summ.

272. Wespiański Paweł E., *Użytkowe dzieło sztuki. Plan miasta Warszawy. Pomiar pod kierunkiem W.H. Lindleya*. „Geodeta” Nr 6 (136), czerwiec 2006, s. 66–69, 7 ryc.

273. Wespiański Paweł E., *Warszawa. Obrazy z dziejów – Warschau. Bilder aus der Geschichte – Warszawa. Kartiny iz istorii – Warsaw. Images from the history*. Warszawa: Archiwum Państwowe m.st. Warszawy, Muzeum Historyczne m.st. Warszawy, Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne, 2007, 122 s., 29 ryc.

Album ze zmniejszonymi reprodukcjami planów i map Warszawy z lat 1641–2004 z opisami, wydany z okazji wystawy „Warszawa. Obrazy z dziejów. Plany, mapy i widoki Warszawy 1641–2007”.

274. Wespiański Paweł E., *Warszawa według Lindleyów*. „Biuletyn Informacyjny Głównego Geodety Kraju” Nr 4/2006, s. 24–29, 3 ryc.

Dot. wielkoskalowych planów Warszawy z lat 1883–1915.

275. *Wisła Warszawska.pl 2011*. Projekt Barbara Dobrochna. Wybór materiałów Paweł Wespiański. Warszawa: Archiwum Państwowe m.st. Warszawy, 2010, 12 tab.

Kalendarz ścienny z barwnymi reprodukcjami fragmentów planów Warszawy z lat 1772–1936.

276. Witecki Marek, *Plany Warszawy Lindleya 1883–1915 ze zbiorów Archiwum Państwowego m.st. Warszawy*. Warszawa: Muzeum Techniki, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, 1990, 15 s., 4 ryc., wykaz 17 planów.

277. Witecki Marek, *Plan Zygmunta Vogla z 1815 roku*. „Uniwersytet Warszawski” Nr 4 (15), paźdz. 2003, s. 21–22, 1 ryc.

Dot. rękopiśmiennego planu terenu Pałacu Kazimierzowskiego i Dynasów.

278. Wójcik Zbigniew, *Z dziejów kartografii geologicznej Warszawy*. W: *Miasta. „Z Dziejów Kartografii”* T. 3, Warszawa 1984, s. 169–184.

279. Żelichowski Ryszard, *Lindleyowie. Dzieje inżynierskiego rodu*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Rytm, 2002, 811 s. 157 ryc.

W tym *Pomiary miasta*, s. 480–484.

b) Sprawozdania z wystaw

280. Jakubicka Paulina, *Kartografia Warszawy*. „Geodeta” Nr 12 (127), grudzień 2005, s. 4, 2 ryc.

Opis wystawy „Warszawa narysowana. Plany Warszawy 1762–1937 w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie”.

281. J.Z., *Kartografia Warszawska 1641–2009*. „Stolica” nr 6 (2207), czerwiec 2009, s. 49, 1 ryc.

Sprawozdanie z wystawy w Warszawskim Przedsiębiorstwie Geodezyjnym.

282. Nowacki Tomasz, *Plenerowa wystawa panoram Warszawy*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 41, 2009, nr 4, s. 414–415, 1 ryc.

Dot. wystawy „Cztery wieki – cztery panoramy” przy Krakowskim Przedmieściu w Warszawie w lipcu i sierpniu 2009 r.

283. Rutkowski Jan, *Wystawa „Kartografia i urbanistyka Warszawy 1915–1943” w siedzibie SARP w Warszawie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 23, 1991, nr 4, s. 161–162.

284. Rutkowski Jan, *Wystawa „Plany Warszawy Lindleya 1883–1915” w Muzeum Techniki w Warszawie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 23, 1991, nr 1–2, s. 64–65.

285. Szaniawska Lucyna, *Wystawa „Warszawa narysowana. plany Warszawy 1762–1937 w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie”*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 38, 2006, nr 1, s. 98–100.

286. Wardziak Anna, *Inżynierowie bez granic*. „Geodeta” Nr 7 (134), lipiec 2008, s. 27, 1 ryc.

Dot. wystawy „Inżynierowie bez granic. Lindleyowskie plany Warszawy przełomu XIX i XX wieku w archiwum m.st. Warszawy.

287. Wespiański Paweł, *Obrazy z dziejów Warszawy. Rzecz o wystawie dawnych planów miasta (1641–2007)*. „Geodeta” Nr 9 (148), wrzesień 2007, s. 67–70, 4 ryc.

Dot. wystaw w Muzeum Historycznym m.st. Warszawy w dniach 12 czerwca – 2 sierpnia 2007 r.

288. Wespiański Paweł, *Wystawa dawnych map, planów i widoków Warszawy w Rydze*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 40, 2008, nr 3, s. 312.

289. Wespiański Paweł, *Wystawa „Hoppe, Lindley, WPG, Kartografia warszawska 1641–2009” w Muzeum Geodezyjnym WPG w Warszawie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 41, 2009, nr 1, s. 193.

290. Wespiański Paweł, *Wystawa „Inżynierowie bez granic. Lindleyowskie plany Warszawy przełomu XIX i XX wieku” w Archiwum Państwowym m.st. Warszawy*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 38, 2006, nr 4, s. 365.

291. Wespiański Paweł, *Wystawa lindleyowskich planów Warszawy „Inżynierowie bez granic” w Rosyjskim Ośrodku Nauki i Kultury w Warszawie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 41, 2009, nr 1, s. 76.

292. Wespiański Paweł, *Wystawa „Obraz kartograficzny miast polskich w XVII–XIX wieku” w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 39, 2007, nr 4, s. 414–415.

293. Wespiański Paweł, *Wystawa „Warszawa. Obrazy z dziejów. Mapy, plany i widoku Warszawy 1641–2007”*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 39, 2007, nr 3, s. 317–319.

294. Zieliński Jarosław, *Klejnoty stołecznej kartografii – nareszcie w komplecie*. „Stolica” Nr 9 (2184), lipiec-sierpień 2007, s. 26–28, 3 ryc.

Dot. map, planów, i widoków na wystawie w Muzeum Historycznym m.st. Warszawy.

Węgrów

295. Bartoszewicz Henryk, *Źródła kartograficzne do dziejów Węgrowska do końca XIX wieku*. W: *Węgrów i Ziemia Liwska. Perły kultury i atrakcyjność turystyczna*. Redakcja naukowa W. Kaprowski, F. Midura, J. W. Sienkiewicz. Warszawa: AlmaMer Wyższa Szkoła Ekonomiczna, 2009, s. 29–49, 8 ryc.

Wieliczka

296. Gawęda Stanisław, *Marcin German – geometra wielicki*. „Studia i Materiały do Dziejów Żup Solnych w Polsce” T. 12, 1983, s. 109–116, summ.

297. Jodłowski Antoni, Walczy Łukasz, Gawroński Wojciech, *Obraz Żupy Wielickiej i miasta Wieliczki na mapach Wilhelma Hondiusa z 1645 roku*. Biblioteka Narodowa, Zakład Zbiorów Kartograficznych. „Zabytki Polskiej Kartografii” Z. 9, 2005, 64 s., 28 ryc., 5 reprodukcji map w tubie, summ.

Rec. Ewa Malinowska, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej” 2005, 2 (173), s. 56–58.

298. Milewski Mieczysław, Odlanicki-Poczobutt Michał, *Cartographic monuments of the Salt Mine in Wieliczka*. „Prace Komisji Geodezji i Inżynierii Środowiska PAN – Oddział w Krakowie” Geodezja 37, 1992, s. 45–48, 5 ryc., streszcz.: *Zabytki kartograficzne kopalni soli w Wieliczce*.

Wilno

299. Liguz Justyna, *Plan Wilna Georga Maxa von Fürstenhoffa jako źródło historyczne*. W: *Kartografia wojskowa krajów strefy bałtyckiej XVI–XX w. Materiały konferencji naukowej, Toruń 20–22 października 1994 r.* Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1996, s. 73–92, 1 ryc.

300. *Plan miasta Wilna*. Wydanie nowe poprawione. Nakładem Drukarni i księgarni Józefa Zawadzkiego. Skala 1:12 500. Wilno 1936. Warszawa: Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, 1989.

Reprint planu z 1936 r. ze skorowidzem ważniejszych gmachów i spisem ulic na odwrocie.

Włocławek

301. Wąsik Tomasz, *Kartografia w zbiorach Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku*. W: *Atlas świata Speculum Orbis Terrae i jego wrocławski egzemplarz. Materiały posesyjne*. Włocławek: Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, 2009, s. 6–14.

W tym o planach i mapach wielkoskalowych Włocławka.

Wrocław

302. *Atlas historyczny miast polskich – Historischer atlas Polnischer Städte. Tom IV, Śląsk. Zeszyt 1, Wrocław*. Redaktor tomu IV i zeszytu 1 Marta Młynarska-Kaletynowa. Wybor i opracowanie kartografii historycznej Rafał Eysymontt, Adam Żurek. Centrum Badań Śląskoznawczych Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław: Wydawnictwo Via Nova, 2001. Broszura 36 s. + 40 kart w teczce.

W tym 31 reprodukcji planów i widoków Wrocławia z lat 1536–1939 z opisami.

303. Czechowicz Bogusław, Len R., *Plany Wrocławia*. W: *Encyklopedia Wrocławia*. Red. J. Harasimowicz. Wrocław. Wydawn. Dolnośląskie, 2000 (druk 2001), s. 638–639, 2 ryc.

304. Czerner Olgierd, *Wrocław na dawnej rycinie*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo, 1989, 83 s. + 286 ryc., Zsfg.

W tym reprodukcje 6 planów i 25 widoków Wrocławia.

305. Haisig M., *Najstarszy plan Wrocławia z roku 1562*. „Kalendarz Wrocławski” 1985, s. 291–195.

306. Kaprowski Wiesław: *Wystawa „Wrocław na planach XVI–XX wiek” w ratuszu wrocławskim*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 31, 1999, nr 4, s. 279–281.

307. Kononowicz Wanda, *Dawne plany i mapy w warsztacie historyka architektury i urbanistyki na przykładzie Wrocławia*. W: *Mapa w pracy historyka*. „Z dziejów Kartografii” T. 11, Wrocław – Warszawa 1998, s. 72–81, 3 ryc.

308. Szykuła Krystyna, Okólska Halina, Sobociński Waław, Wytyczak Roman, *Wrocław na planach, XVI–XX wiek*. Wrocław: Muzeum Historyczne, Wydawn. VIA s.c., 1999, 32 s. katalogu, reprodukcje 43 planów.

Rec. Bogusław Czechowicz, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” T. 55, 2000, nr 2, s. 353–356.

H. Okólska, K. Szykuła, *Odpowiedź na recenzję Bogusława Czechowicza*, tamże, s. 357–358.

B. Czechowicz, *Nota polemiczna w związku z odpowiedzią Haliny Okólskiej i Krystyny Szykuły na moją recenzję katalogu planów Wrocławia*, tamże, s. 358–359.

Rec. Eckhard Jäger, „Cartographica Helvetica” H. 21, Jan. 2000, s. 50.

309. Wytyczak Roman, *Wśród starych planów Wrocławia*. „Rocznik Wrocławski” T. 6, 2000, s. 333–348, 11 ryc.

Zabrze

310. Hniatyszyn Piotr, *Drukowane plany Zabrze z lat 1905–1945*. „Orbis Intern.” Nr 1, 1999, s. 245–259.

Zamość

311. Przegon Wojciech, *Kartograficzne zamostiana*. „Sprawozdania z posiedzeń Komisji Naukowych PAN O/Kraków” T. 45/1, styczeń–czerwiec 2001 r., s. 143–145.
312. Żygawski Jakub, Sirko Mieczysław, *Okoliczności powstania planów i map Zamościa od XVII do XX wieku oraz sylwetki ich autorów*. „Polski Przegląd Kartograficzny” T. 38, 2006, nr 3, s. 233–245, 5 ryc., rez., summ.

Ziębice

313. Szykuła Krystyna, *Ziębice i okolice w historii kartografii Śląska na przykładzie wybranych kartografików w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*. W: *Ziębice – miasto św. Jerzego. Dzieje i kultura w dawnej stolicy książęcej*. Red B. Czechowicz. Wrocław 2010, s. 117–130.

Złotoryja

314. Bogacz Teresa, *Grafika widokowa Złotoryi do początku XIX wieku*. „Śląski Labirynt Krajoznawczy” 1, 1989, s. 23–33, 6 ryc.
315. Janczak Julian, *Złotoryja i jej okolice na najstarszych mapach Śląska (do końca XVI wieku)*. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze: Zarząd Wojewódzki – Komisja Krajoznawcza RPK. Legnica – Złotoryja: 1984, s. 1–10.

Indeks osób

Adamczyk Jan Leszek 139	Berger Jan 243
Adelhauser 122	Białecki Tadeusz 207
Alabian Garcia 244	Bieleń Zdzisław 165
Aleksiejuk Maciej 234	Białuński Grzegorz 117
Alexandrowicz Stanisław 22, 73	Bieliunienč Aldona 18
Augusiewicz Sławomir 23, 24	Biskup Krzysztof 34
Babicz Józef 1, 13	Bogacz Teresa 314
Banach Jerzy 144	Bogdanowski Janusz 145
Banaszkiewicz Maria 67	Bogucka Maria 5
Banduch Roland 25, 74, 104, 118, 138, 225	Borowy Paweł 105
Barski Rafał 168	Braun G. 27, 162
Bartoszewicz Agnieszka 75, 197, 236–238	Brykowska Maria 244
Bartoszewicz Henryk 2, 26–33, 60, 75–79, 112, 143, 187, 196, 236–242, 295	Brzozowski Zbigniew 245
Beiersdorf Zbigniew 143	Bzinkowska Jadwiga 146
Bein W. 222	Całkova Henryka 67
	Ciołkosz-Styk Agata 3

- Chrościcki Juliusz A. 244
Chwiałkowski Dariusz 117, 182
Czachorowski Antoni 36, 37, 114, 227
Czechowicz Bogusław 38, 80, 160, 303, 308, 313
Czerner Olgierd 166, 304
Czochański Marian 171, 172
Czopa Roman 114
Czubiński J. 133
Dahlberg Erik 46
Daniłowicz W. 61
Dąbrowska-Budziłło Krystyna 147
De Fer 135
Długolecki Wiesław 182
Domański Józef 39
Dobrochna Barbara 275
Dobry Artur 183
Dobrzyniecki Arkadiusz 61
Dworsatschek Mariusz 15, 63
Dybaś Bogusław 227
Dymmel Piotr 9, 165
Dyrdoń Zbigniew 148
Dzieciuchowicz Anna 259
Dziubiński Mieczysław 248
Ehrensward Ulla 14
Eyssymontt Rafał 159, 186, 220, 232, 302
Flis Stanisław 45
Formella Wanda 214
Foryna-Paszkiewicz Hanna 263
Frankiewicz Bogdan 214
Freilich A. 162
Fürstenhoff Georg Max von 299
Gałąj Renata 90
Gawęda Stanisław 296
Gawroński Wojciech 297
German Marcin 296
Goliński Mateusz 159, 220
Gomulicki W. 247
Grabowski Piotr 188
Graf Renata 191
Gralak Adam 149
Greiner Piotr 25, 64, 74, 81, 82, 104, 118, 137, 198, 225, 226
Gromski Jerzy 249
Gwiazdowska Ewa 209, 210
Gwóźdź Krzysztof 226
Haising M. 305
Harasimiuk Marian 9, 165
Harasimowicz J. 303
Hniatyszyn Piotr 310
Hogenberg F. 27, 162
Holzamer Karin 16
Hondius Wilhelm 297
Hoppe 250, 289
Horbay W. 170
Iberski E. 123
Ignaczak P. 121
Iwańczak Wojciech 5
Jachym Lucyna 186, 220, 232
Jakimińska Grażyna 165
Jakrzewska-Snieżka Zofia 115
Jakubicka Paulina 280
Jammers Antonius 15
Janczak Julian 8, 315
Jankiewicz Adam 235, 246
Jankowska-Gołąb Ewa 66
Jaskulski Mirosław 173
Jaszczyńska Marta 252
Jaworski Krzysztof 186
Jäger Eckhard 86, 125, 308
Jędrychowski Ireneusz 150
Jodłowski Antoni 297
Kamiński Piotr 162, 177, 247, 264
Kaniecki Alfred 191
Kaprowski Wiesław 33, 211, 295, 306
Kasprzycki Jan 263
Kielbus Renata 232
Klemp Egon 15
Kociuba Dagmara 9, 165
Kolek Zbigniew 87
Konias Andrzej 40, 203, 205
Kononowicz Wanda 307
Kosik Anna 135
Kośka Tadeusz 171, 174
Kott Heinrich 17
Kowalski Grzegorz 171, 172, 175, 176
Kozak Stanisław 61
Kozica Kazimierz 62, 65
Kozieł Zenon 36, 37, 91, 103, 108, 117, 124, 227
Kozińska Bogdana 212
Kozłowska Dorota 13
Kozbiał Krzysztof 233
Kozan-Maciejewicz Halina 212
Krajniewski Jarosław 100, 101
Krassowski Bogusław 254

- Krasuski Stefan 245
Krawczyk Jarosław A. 106
Królikowski Lech 255, 256
Książkiewicz-Bartkowiak Danuta 193
Kulik Zbigniew 130
Kulnytc Birute 18
Len R. 303
Lenartowski J. 174
Lisiecki Henryk 141
Lewandowska Maria 7, 42, 57, 59, 92
Lesiuk Wiesław 41
Liguz Justyna 299
Lindley Joseph 250
Lindley W.H. 251, 252, 272, 276, 284, 289
Lindleyowie 273, 279
Lisakowska Stefania 43
Lorek Dariusz 44
Luther B. 151
Łaszewski W. 161
Łebkowska Katarzyna 168
Łodyńska-Kosińska M. 113
Łopatto Janusz 67
Łuczyński Jarosław 63
Madurowicz Mikołaj 267
Malczewski J. 199
Malinowska Ewa 296
Markowska Danuta 67
Marsch A. 224
Matuszewska Bożena 68
Mączka Michał 138
Michałuk Dorota 185
Michałowska M. 113
Midura F. 33, 295
Mikoś Michael 46
Milewski Mieczysław 298
Milewski Tadeusz 180, 181
Młynarska Alina 67
Młynarska-Kaletynowa Marta 186, 232, 302
Mojski Piotr Maria 19
Nadolski Przemysław 107
Niedziałomska Alina 165
Nieścioruk Kamil 9, 10, 163, 164
Niewodniczański Tomasz 62, 63, 65, 86, 122
Noga Zdzisław 143
Noryskiewicz Agnieszka 117, 182
Nosalski Zygmunt 165
Nowak Tadeusz Marian 134
Nowak Zenon Hubert 83, 108, 184, 228
Nowacki Tomasz 282
Odlanicki-Poczobutt Michał 149, 152, 298
Okoń Emanuel 103
Okólska Halina 308
Olczak Tadeusz 257
Olszewicz Bolesław 69–71
Oniszczyk-Awizeń Krystyna 72
Opyrchal Leszek 135
Ordzik Bożena 186, 221, 232
Ostrowski Jerzy 14, 67, 69–71, 87, 89, 93, 171, 238, 258
Paćko Teresa 66
Paślawski Jacek 263
Pawłowska Anna 47–49
Pątek Kazimierz 259
Petzold Dawid 85
Pezda Janusz 62, 65
Pieniążek-Samek M. 153
Pierzchała Ewa 213
Podgorski Marek 67
Podruczny Grzegorz 119
Polińska Krystyna 67
Pomerence Lucyna 229
Popiołek Elżbieta 18
Preiss Sławomir 206
Przegon Wojciech 311
Przyłuska Barbara 87
Przywarska Aniela 50
Puckalanka Urszula 11
Pufendorf S. 27
Rembacka Katarzyna 209
Rembowski Cezary 178
Robótka Halina 58, 94
Romer Eugeniusz 87
Rutkowski Henryk 263
Rutkowski Jan 67, 283, 284
Rüdiger Jerzy Fryderyk W. 83, 228
Scharfe Wolfgang 15
Schedl H. 27
Siemińska Ewa 265
Sienkiewicz W. 33, 295
Sieradzan Wiesław 124, 126–129, 182
Sirko Mieczysław 49, 312
Skrycki Radosław 85, 109, 120, 141, 142, 215, 216
Sobieszczański J. 247

- Sobociński Wacław 308
 Spallek Waldemar 158
 Spata Manfred 72
 Spyra J. 111
 Stachnal-Talanda Danuta 66
 Starzyński W. 175, 176
 Stelmach Mieczysław 59, 208, 212, 214, 217, 218
 Stepniewski Mariusz 179
 Stoksik Janina 51, 52, 154, 155, 202
 Strzelecki Krzysztof 203, 204
 Subatniekienė Ruta 18
 Szambelan Zdzisław 179
 Szaniawska Lucyna 95–97, 256, 285
 Szczepański Edmund 53, 131
 Szeliga Jan 116
 Szolginia W. 169
 Szopowska Zofia 58
 Szpytma Tomasz 143
 Szykuła Krystyna 54, 55, 308, 313
 Tandecki Janusz 103, 227
 Thullie Czesław 56
 Timman Ursula 20
 Tomczak Andrzej 6, 8, 83, 184, 228, 230, 231
 Traczewska-Białek Zofia 149, 152, 156, 157
 Trzebiński Wojciech 21
 Tucholska J. 133
 Turecki Adam 102
 Usener Philip 153
 Vogel Zygmunt 277
 Walczy Łukasz 297
 Walocha Kazimierz 149
 Wardziak Anna 98, 286
 Warkoczevska Magdalena 194
 Wąsik Tomasz 301
 Werner Friedrich Bernhard 224
 Wernerowa Wiesława 11, 70, 71, 258
 Weszpiński Paweł E. 12, 93, 99, 235, 250–252, 266–275, 287–293
 Widacka Hanna 265
 Wierix Hieronim 121
 Wiesiołowski Jacek 193
 Więch-Tchorzewska Wanda 201
 Witecki (Wittke-Witecki) Marek 235, 253, 276, 277
 Wolny Bolesław 208
 Woźniak Ewa 246
 Wódz Bożena Ewa 200
 Wójcik Zbigniew 278
 Wybierała Anna 193
 Wytyczak Roman 72, 88, 89, 308, 309
 Zawadzki Józef 300
 Zeiler Martin 215
 Zgórniak M. 136
 Zielinski Jarosław (J.Z.) 281, 294
 Złoty Andrzej 110, 137, 198
 Zündt 122
 Żaczek Barbara 67
 Żelichowski Ryszard 250, 279
 Żemigala Maria 132
 Żurek Adam 302
 Żygawski Jakub 312
 Żywiecka Danuta 195

Indeks miast

- Adamów 59
 Aleksandrów Łódzki 30, 33, 59
 Alwernia 59
 Augustów 59
 Babiak 30
 Babimost 59
 Baborów 59
 Banie 20
 Baranów Sandomierski 59
 Barcin 59
 Barczewo 14, 35, 59
 Bardo 59
 Barlinek 15, 59
 Bartoszyce 14, 16, 35
 Barwice 20
 Bełchatów 59
 Bełz 59
 Bełżyce 59
 Beresteczko 59
 Berlin 65, 95, 96, 129
 Będzin 15, 25, 59, 67, 71, 100, 101
 Biała 59, 64

- Biała Podlaska 15, 59, 71
Biała Rawska 59, 67
Białaczów 59
Białogard 15, 20, 59
Biały Bór 15, 59
Białystok 15, 59, 67
Biecz 59, 61, 62, 65
Bielawa 59
Bielsk Podlaski 59
Bielsko 25
Bielsko-Biała 15, 59, 67, 88
Bierutów 59
Biezuń 59, 68, 75
Biłgoraj 59
Birza 59
Biskupiec 15
Birze 22, 73
Bitburg 65
Błaszki 59
Błazowa 59
Błonie 59, 67, 75
Bnin 59
Bobolice 15, 20, 59, 75
Bobowa 59,
Bobrowniki 30, 68, 59
Bochnia 59
Bodzentyn 59
Bogatynia 59
Boguszów 15, 59
Bojanowo 15
Bolesławiec 15, 59, 88
Boleszkowice 59
Bolimów 59, 75, 76
Bolków 15
Borek Wlkp. 59
Bóbrka 59
Braniewo 14–16, 35
Brdów 59
Brodnica 15, 59, 66
Brody 71
Brok 31, 59, 68, 75
Brzeg 14, 15, 59
Brzeg Dolny 59
Brześć (Litewski) 14, 42, 59, 73
Brześć Kujawski 14, 15, 59
Brzeziny 59
Brzeżany 59
Brzostek 59
Brzozów 59
Budzyń 59
Buk 59
Busko-Zdrój 59
Bychawa 59
Byczyna 59
Bydgoszcz 14, 15, 59, 67, 103
Bystrzyca Kłodzka 15, 59,
Bytom 15, 25, 59, 64, 67, 88, 104–107
Bytów 14, 20
Chełm 15, 48, 59, 108
Chełmno 14, 15, 34, 59, 108
Chełmsko Śląskie 59
Chełmża 59
Chęciny 59
Chmielnik 59
Chociwel 59
Chocz 59
Chodecz 59
Chodel 59
Chodzież 59
Chojna 15, 109
Chojnice 14, 59, 70
Chojnów 15, 59, 88
Chorzele 15, 68, 29
Chorzów 15, 25, 59, 67, 110
Choszczno 15, 59
Chrzanów 59
Ciechanowiec 59
Ciechanów 15, 29, 68, 75
Ciechocinek 15, 59, 71
Cieplice Śląskie-Zdrój 15, 20, 59, 88
Cieszanów 59, 67
Cieszyn 20, 25, 59, 64, 67, 88, 111
Czaplinek 59
Czarnków 59
Czechowice-Dziedzice 25
Czeladź 15, 59
Czempiń 59
Czernichów 59
Czerniejewo 59
Czersk 59, 75
Czerwieńsk 59
Czerwińsk 29, 68
Częstochowa 15, 21, 59, 67, 71, 112, 113
Człuchów 14, 15, 59

- Czyżew 59, 68
Ćmielów 59
Darłowo 14, 15, 20, 59
Dąbie 14, 15, 59, 209
Dąbrowa Górnicza 25, 59
Dąbrówno 59
Delatycze 59
Dereszyce 59
Dębica 59
Dęblin 15, 42, 59
Dębno 59
Dobczyce 59
Dobiegiew 15
Dobre Miasto 15
Dobrodzień 15
Dobromil 59
Dobrzany 20, 59
Dobrzyca 59
Dobrzyń [nad Drwęcą] 68, 75
Dobrzyń [nad Wisłą] 15, 30, 59, 68
Dolsk 59
Domaradz 59
Drawno 20, 59
Drawsko Pomorskie 15, 59
Drezdenko 15
Drobin 59
Drohobycz 59
Drzewica 59
Dubiecko 59
Dubienka 59
Dubno 59
Dukla 59
Duszniki-Zdrój 15, 59, 67, 88
Dyneburg 14, 66
Dynów 59
Działdowo 15, 16, 59
Działoszyn 59
Dzierżoń 15, 35
Dzierżoniów 15, 59
Elbląg 14–16, 37, 45, 50, 59, 62, 66, 67, 114
Ełk 16, 35
Fredropol 59
Garwolin 59, 71, 75
Gąbin 59, 75
Gąsawa 59
Gdańsk 14–16, 23, 34, 45, 50, 58, 59, 61, 62, 65, 67, 115, 116
Gdynia 15, 58, 59, 67
Gielniów 59
Giżycko 15, 35, 59, 117
Gliwice 15, 20, 25, 59, 64, 67, 74, 88, 118
Głębokie 59
Głogów 14, 15, 20, 25, 53, 59, 66, 88, 89
Głogów Młp. 59
Głogówek 15, 59, 64
Głowno 59
Głubczyce 15, 25, 59, 64
Głuchołazy 15, 59
Gniew 14, 15, 59, 64
Gniezno 14, 15, 44, 59, 67, 71
Goleniów 15, 20, 59
Golina 59
Golub 14, 66
Golub-Dobrzyń 15, 59
Gołdap 59
Gorlice 59
Gorzów Śląski 59
Gorzów Wielkopolski 14, 15, 20, 59, 67, 119, 120
Gostynin 30, 59, 75
Gostyń 59
Goszczyn 59
Gowarczów 59
Góra 59
Góra Kalwaria 15, 59, 75
Grabowiec 59
Grabów n. Prosną 59
Grajewo 31, 59
Grodków 15, 59
Grodno 14, 61, 67, 70, 121–123
Grodzisk Maz. 75
Grodzisk Wlkp. 59
Gródek 59
Gródek Jagielloński 59
Grójec 15, 59, 75
Grudziądz 14, 15, 34, 59, 61, 67, 71, 124–129
Grybów 59
Gryfice 14, 15, 20, 59
Gryfino 14, 15, 20, 59
Gryfów Śląski 15, 20, 59
Grzegorzew 59
Gubin 14, 15, 20
Halicz 59
Hel 59

- Henryków 20
Horochoń 59
Horodenka 59
Horodło 59
Hrubieszów 31, 59, 71
Husiatyn 59
Iłża 59
Inowłódz 59
Inowrocław 15, 59, 67
Iwonicz-Zdrój 59
Izbica 59
Jadów 59, 75
Janowiec 59
Janów 68
Janów Lubelski 59
Janów Podlaski 15, 59
Jarocin 59
Jarosław 51, 52, 59
Jasień 15
Jasło 15, 59
Jastarnia 67
Jastrowie 15
Jastrząb 59
Jaśliska 59
Jawor 14, 15, 88
Jawornik Polski 59
Jaworów 59
Jaworzno 15, 59
Jedlicze 59
Jedlina-Zdrój 15, 88, 89
Jedwabne 59
Jelenia Góra 15, 20, 25, 53, 59, 67, 88, 130, 131,
Jeżów 59
Jędrzejów 59
Józefów 59
Jutrosin 59
Kalisz 15, 59, 67, 70, 71, 132
Kalisz Pomorski 86
Kalwaria Zebrzydowska 15, 61, 71
Kałusz 59
Kałuszyn 15, 59
Kamieniec Podolski 14, 133–136
Kamienna Góra 20, 59, 88
Kamień Pomorski 20, 59
Kamieńsk 59
Kańczuga 59
Karczew 59
Kargowa 15
Karlino 15, 20, 59
Karniów 59
Karpacz 15, 53, 67, 88
Kartuzy 15, 59
Katowice 15, 25, 59, 67, 88, 137, 138
Kazimierz 59, 155
Kazimierz Biskupi 59
Kazimierz Dolny 15, 59
Kędzierzyn-Koźle 59
Kępno 15, 59
Kętrzyn 15, 16, 35, 59
Kielce 15, 59, 67, 71, 139, 140
Kietrz 15, 59
Kijów 258
Klecko 22
Kleczew 59
Kleparz 155
Klimontów 59
Kluczbork 15, 59, 88
Kłęcko 59
Kłobuck 59
Kłodawa 59
Kłodzko 15, 20, 59, 63, 67, 72, 88
Kobryń 59
Kobyła Góra 59
Kobylin 59
Kock 59
Kodeń 59
Kojdanów 59
Kolbuszowa 59
Kolno 31, 59, 75
Kołaczyce 59
Kołbacz 20
Koło 15, 59
Kołobrzeg 14, 15, 20, 59, 67, 86, 141, 142
Komarów 59
Koniecpol 59
Konin 15, 67
Konstantynów Łódzki 59,
Konstantynów Stary 59
Końskie 15, 59
Końskowola 59
Koprzywnica 59
Korczyn 59
Korfantów 15, 64
Koronowo 59

- Korycin 59
Korzec 59
Kostrzyn 15, 20, 33, 36, 59
Koszalin 14, 20, 59, 67
Kościan 59
Kościerzyna 59
Kowalewo Pomorskie 59
Kowary 59
Kowel 59
Kowno 22, 59, 70
Kozienice 59
Koźle 15, 63, 64
Koźmin 59
Kozuchów 15
Kórnik 59
Kraków 14, 15, 45, 51, 52, 59, 62, 65–67, 70, 71, 143–157
Krapkowie 59, 64, 158
Krasieczyn 59
Krasnystaw 15, 48, 59
Kraśnik 49, 59, 71
Krobia 59
Kromiów 59
Krosno 59, 61, 62, 65
Krosno Odrzańskie 20
Krościenko 59
Krośniewice 59
Krotoszyn 59
Królewiec 61, 62, 66
Kruszwica 59, 61
Krynica-Zdrój 59, 67, 71
Krzemieniec 67, 71
Krzepice 59
Krzeszowice 59
Krzeszów 59
Krzywczyna 59
Krzywiń 59
Książ Wielkopolski 59
Kuczbork 68
Kudowa-Zdrój 59, 67
Kulików 59
Kunów 59
Kurów 59
Kutno 59
Kuty 59
Kwidzyn 16, 36
Latowicz 75
Łądek 59
Łądek-Zdrój 15, 20, 53, 59, 72, 88
Legnica 20, 25, 53, 59, 63, 67, 88, 159–161
Lesko 59
Leszno 15, 59, 67
Leśnica 59
Lewin Brzeski 15, 59
Leżajsk 59
Lembork 15, 20
Lędyczek 59
Libiąż Mały 59
Lida 59
Lidzbark Warmiński 14, 15, 16, 35
Limanowa 59
Lipno 15, 30, 59, 68, 88
Lipsko 59
Lubaczów 59
Lubań 15, 20, 53, 59, 88
Lubartów 15
Lubawa 15, 59
Lubawka 15, 59
Lubcza 59
Lublin 9, 15, 30, 47, 49, 51, 52, 59, 61, 70, 71, 162–165
Lubliniec 15, 25, 59
Lubomierz 15, 59
Luboml 59
Lubsko 15
Lutomiersk 59
Lutowiska 59
Lututów 59
Lutynia 20
Lwów 14, 56, 59, 61, 67, 71, 87, 166–170
Lwówek 59
Lwówek Śląski 15, 53, 59
Łabiszyn 59
Łañcut 59
Łask 59
Łaskarzew 59
Łaziska Górne 25, 59
Łeba 20
Łęczna 15
Łęczycza 15, 59, 71
Łęknio 59
Łobez 59
Łomża 15, 59, 67, 75
Łopienno 59

- Łosice 59
Łowicz 15, 30, 31, 59, 61, 62, 65, 66, 71, 75
Łódź 15, 59, 67, 71, 171–179
Łuck 59
Łukiszki 73
Łuków 15, 59, 71, 180, 181
Łuniniec 59
Łysobyki 59
Magnuszew 15
Majdan 59
Maków Maz. 31, 59, 68, 75
Malbork 14–16, 59, 62, 66, 182–184
Malczyce 59
Małogoszcz 59
Margonin 59
Markuszów 15
Mariampol 59
Miasteczko 59
Miasteczko Krajeńskie 59
Miastko 59
Miechów 59
Miechowice 59
Miechów 59
Mielec 59
Mielnik 59, 185
Mielżyn 59
Mieroszów 59
Mieścisko 59
Międzychód 59
Międzylesie 59
Międzyrzecz 15, 59, 70
Międzyzdroje 15, 59
Mikołów 15, 59
Mikstat 59
Milanówek 67
Milicz 15, 20, 59
Miłosław 59
Mińsk Mazowiecki 59, 75
Mir 59
Mława 15, 59, 68, 75
Młynary 59
Modlin 15, 21, 42, 59, 75
Modrzejów 59
Mogielnica 15, 59, 75, 76
Mogilno 59
Morąg 15, 35
Mordy 59
Mosina 59
Mroczka 59
Mżygłód 59
Mstów 59
Mszana Dolna 59
Mszczonów 59, 75, 76
Murowana Goślina 59
Muszyna 59
Mysłowice 15, 25, 59
Myszyniec 68
Myślenice 15
Myślibórz 15
Nakło 15, 59
Naliboki 59
Namysłów 29, 59
Narol 59
Nasielsk 15, 68
Nidzica 15, 35, 59
Niemcza 15, 20, 59, 186
Niemodlin 15, 59, 64
Nieszawa 15, 59
Nieśwież 22, 59, 73
Nisko 59
Nizankowice 51, 52, 59
Nowa Dęba 59
Nowa Ruda 59, 72
Nowa Sól 15, 59
Nowe 14
Nowe Miasto 59
Nowe Miasto Korczyn 59
Nowe Miasto Lubawskie 15, 59, 66
Nowe Miasto n. Pilicą 15, 59
Nowe Warpno 59
Nowogard 15, 59
Nowy Dwór (Gdański) 15, 59
Nowy Dwór Mazowiecki 15, 33, 59, 75, 76
Nowy Sącz 59, 67
Nowy Staw 59
Nowy Tomyśl 59
Nürnberg 16, 17
Nysa 14, 15, 20, 25, 38, 59, 63
Oborniki Śląskie 59
Obrzycko 59
Odolanów 59
Olecko 59
Olesno 15, 59, 64
Oleszyce 59

- Oleśnica 15, 20, 59, 63, 88
Oliwa 16, 58, 59
Olkusz 14, 26, 59, 70, 187
Olsztyn (woj. śląskie) 59
Olsztyn 15, 16, 23, 24, 35, 45, 59, 67, 188
Olsztynek 59
Oława 15, 20, 59, 88
Ołyka 59
Opatów 59
Opatówek 15
Opoczno 59
Opole 14, 15, 20, 225, 36, 59, 64, 67
Opole Lubelskie 59
Orla 59
Orneta 14
Osiek 59
Ostrołęka 15, 21, 31, 59, 67, 68, 75
Ostrowiec Świętokrzyski 59
Ostróg 59
Ostrów Mazowiecka 15, 31, 59, 68, 71, 75
Ostrów Wielkopolski 59, 67
Ostróda 15, 35
Ostrzeszów 59
Ośno Lubuskie 15
Oświęcim 67
Otmuchów 15, 59
Otwock 15, 59
Ozorków 30, 33, 59, 71
Ożarów 59
Pabianice 15, 59, 71
Pacanów 59
Paczków 15
Pajęczno 59
Pakość 59
Parczew 59
Parysów 59
Pasłęk 15
Pasym 15
Pawłów 59
Pelplin 14, 59
Pełcznica 59
Petersburg 269
Piaseczno 15, 59, 75
Piaski 15, 59
Piątek 59
Piechowice 15, 53, 59
Pieniężno 35
Pierzchnica 59
Pieszyce 59
Pilica 59
Pilzno 59
Piła 15, 59, 67
Piława 15, 59
Pińczów 14, 59, 71
Pińsk 14
Pionki 59
Piotrków Trybunalski 15, 31, 59, 67, 71
Pisz 14, 16, 35, 59
Piszczac 59
Pleszew 59
Pławno 59
Płock 15, 30, 59, 67, 68, 71, 75, 189
Płońsk 15, 29, 75
Płoty 15, 59
Pniewy 59
Pobiedziska 59
Poddębice 59
Pogorzelica 59
Pokój 59
Polanica-Zdrój 15, 59, 72, 88
Polanów 15
Polkowice 15
Połaniec 59
Połczyn-Zdrój 15, 59, 67
Połock 22, 73
Połonne 70
Pomorzany 59
Poniatowo 59
Poniec 59
Powidz 59
Poznań 14–16, 34, 43–45, 62, 65–67, 70, 71, 87, 190–195
Prabuty 15, 16
Praga (cz. Warszawy) 30, 243, 247
Prochowice 59
Prószków 59
Pruchnik 59
Prudnik 15, 59, 64
Pruszków 15, 59
Przasnysz 29, 75
Przeclaw 59
Przedbórz 59
Przedecz 59
Przemęt 59

- Przemków 20
Przemyśl 15, 59, 62, 67
Przeworsk 15, 59
Przewóz 59
Przyrów 59
Przysucha 59
Pszczew 15
Pszczyna 15, 25, 59, 64
Puchaczów 59
Puck 14, 15, 59, 69
Puławy 15, 59
Pułtusk 14, 15, 21, 29, 59, 68, 75, 76, 196, 197
Pyrzyc 14, 15, 20, 59, 86
Pyskowice 15, 59
Pyzdry 15, 59
Rabka 15
Racibórz 14, 20, 25, 59, 64
Raciąż 68
Raciążek 59
Radków 15, 59
Radłów 59
Radom 15, 59, 67, 71
Radomsko 15, 59, 71
Radomyśl 59
Radoszyce 59
Radymno 59
Radziejów 59
Radziwiłłów 59
Radzymin 15, 59
Radzyń 59
Ragneta 59
Rajgród 31, 59
Rakoniewice 59
Rapperswil 19
Raszków 59
Rawa Mazowiecka 15, 30, 59, 75
Rawicz 15, 59
Recz 59
Reda 59
Resko 15, 59
Reszel 15, 16, 35, 59
Rogowo 59
Rogoźno 59
Rokitno 59
Ropczyce 59
Rozsosz 59
Rozwadów 59
Rożyszcze 59
Równe 59
Różan 68, 75
Ruda Pabianicka 59
Ruda Śląska 25, 59, 67, 192
Rudnik 59
Rumia 59
Rybnik 15, 25, 59, 87
Rychwał 59
Ryczywół 30, 59
Ryga 14, 59, 61, 62
Ryki 59
Rymanów 59
Rymarzewo 59
Rypin 15, 30, 59, 68, 75
Rzeszów 15, 59, 67, 70, 199
Rzgów 59
Sambor 59
Sandomierz 15, 59, 61, 65, 67, 70, 200
Sanok 59
Sarnaki 59
Sarny 59
Sądowa Wisznia 59
Serock 21, 59, 68
Sędziszów 59
Sępólno 59
Sianów 15, 59
Sieciechów 59
Siedlce 15, 59, 67, 75, 201
Siemianowice Śląskie 25, 59
Siemiatycze 59
Sieniawa 59
Sieradz 15, 59, 67
Sieraków 15, 59
Sierpc 59, 68, 75
Siewierz 15, 59, 202
Skalbmierz 15, 59
Skarszewy 59
Skaryszew 59
Skawina 51, 52, 59
Skarżysko-Kamienna 59
Skepe 59, 75
Skierniewice 15, 59, 67, 75
Skoki 59
Skorogoszcz 59, 64
Skulsk 59
Skwierzyna 15, 59

- Sławno 15, 20, 59
Słomniki 59
Słuck 59, 71, 73
Słupca 59
Słupsk 15, 20, 45, 59, 67, 203, 204
Sochaczew 15, 30, 31, 59, 67, 75
Sokal 59
Sokołów 59
Solec 59
Sopot 15, 58, 59, 67
Sosnowiec 15, 25, 59, 67, 205
Stanisławów 59, 67
Starachowice 59
Stare Drawsko 20
Stargard Szczeciński 14, 15, 20, 59, 206
Starobin 59
Starogard Gdański 14, 59
Staszów 59
Stawiski 59
Stawiszyn 59
Stężyca 59
Stoczek 59
Stopnica 59
Stradom 155
Stryj 59
Stryków 59
Strzegom 15, 25, 59
Strzelce Krajeńskie 15
Strzelce Opolskie 15, 64
Strzelin 59
Strzyżów 59
Suchań 15, 20, 59
Suchedniów 59
Suchocin 29
Sulechów 20
Sulejów 59, 71
Sulęcín 15
Sulmierzyce 59
Supraśl 59
Suwałki 59, 67
Swarzędz 59
Syców 15, 59
Szadek 15, 30, 59, 71
Szamotuły 15, 59
Szczawnica 15
Szczawno-Zdrój 15, 59, 67
Szczeczeszyn 49, 59, 71
Szczecin 14, 15, 20, 45, 59, 67, 86, 90, 207–219
Szczecinek 15, 20, 59
Szczerców 59
Szczuczyn 31, 59
Szczytno 15, 35, 59
Szklarska Poręba 53, 59, 67
Szklów 26, 59
Szprotawa 15, 59
Szreńsk 59, 68, 75
Sztum 59
Szubin 59
Szydłowiec 59
Szydłów 15, 59
Ścinanwa 59
Ślesin 59
Śmigiel 59
Śniadowo 59
Śrem 15, 59
Środa 59
Środa Śląska 15, 59, 214
Śródka 59
Świdnica 14, 25, 59, 88, 89, 221–224
Świdnik 59
Świdwin 14, 20, 59
Świebodzice 15, 59
Świecie 14, 15, 59, 61, 66
Świeradów-Zdrój 15, 53, 59
Świerzno 59
Święciechowa 59
Świętochłowice 25, 59, 225
Świnoujście 14, 15, 59
Świsłocz 59
Tarczyn 59, 75, 76
Tarnobrzeg 59, 67
Tarnogóra 59
Tarnogród 49, 59
Tarnopol 71, 87
Tarnowskie Góry 15, 25, 59, 64, 226
Tarnów 15, 59, 66, 67, 71
Tczew 14, 15, 59, 66
Terespol 59
Tolkmicko 35, 59
Tomaszów Lubelski 49, 59
Tomaszów Mazowiecki 30, 31, 33, 59, 67, 71
Toruń 14–16, 34, 37, 59, 62, 67, 69, 94, 97, 227–231
Toszek 59

- Troki 22
Trynek 59
Trzcianka 59
Trzciel 59
Trzebiatów 15, 20, 59
Trzebinia 59
Trzebnica 15, 59, 232
Trzemeszno 59
Tuchola 59
Tuczno 15
Turek 59
Turobin 49, 59
Tuszyn 15, 59
Twardogóra 59
Tychy 25, 59
Tyczyn 59
Tykocin 15, 59
Uchanie 59
Ujazd 59
Ujście 59
Ulanów 59
Uniejów 15
Urzędów 59
Ustrzyki Dolne 59
Uszyce 59
Wadowice 233
Wałbrzych 15, 25, 59, 67, 88
Wałcz 15, 59
Warka 15, 59
Warszawa 15, 21, 28, 30, 32, 42, 45, 59, 61, 62, 65–67, 70, 71, 87, 93, 98, 99, 234–294
Warta 15, 20, 59
Wąbrzeźno 15
Wąchock 59
Wągrowiec 59
Wąsosz 59
Wąwolnica 59
Węjherowo 15, 59
Węgorzewo 16, 35, 59
Węgrów 30, 59, 75, 295
Wiązów 59
Widawa 59
Widuchowa 59
Wieleń 59
Wielichowo 59
Wieliczka 15, 59, 62, 65, 69, 70, 296–298
Wielopole Skrzyńskie 59
Wieluń 59, 71
Wieruszów 59
Wierzbica 59
Wierzbowice 59
Wilno 22, 59, 61, 62, 65, 67, 69–71, 73, 299, 300
Wińsko 59
Wiskitki 59, 75
Wisznice 59
Wiślica 59
Witebsk 73
Witkowo 59
Wizna 31, 59, 75
Wiżajny 59
Władysławowo 59
Włocławek 15, 59, 67, 71, 301
Włodawa 48, 59
Włodzimierz 59
Włoszczowa 59
Wodzisław Śląski 59
Wolbórz 59, 71
Wolbrom 59, 71
Wolin 14, 15, 20, 59, 86
Wołczyn 59
Wołkowysk 59, 67
Wołomin 59
Wołów 15, 59
Wrocław 14, 20, 25, 36, 38, 39, 45, 54, 55, 59, 61, 63, 65, 67, 88, 89, 97, 302–309
Wronki 59
Września 15, 59
Wschowa 59
Wysokie Litewskie 59
Wysokie Mazowieckie 59
Wyszków 68
Wyszogród 15, 59, 68, 75
Zabór 59
Zabrze 15, 25, 59, 67, 88, 310
Zagórów 15, 59
Zagórz 59
Zakopane 15, 59, 67
Zakroczyn 68
Zaleszczyki 59
Zalewo 16, 59
Zamość 14, 15, 28, 47, 49, 59, 61, 71, 311, 312
Zaniemyśl 59
Zator 59

Zawichost 59
Zawiercie 15, 59
Ząbkowice Śląskie 15, 36, 59
Zbaraż 59
Zbąszyń 15, 59
Zduńska Wola 30, 59
Zduny 59
Zgierz 15, 33, 59
Zgorzelec 20, 25, 59, 88
Zielona Góra 15, 59, 88
Ziębice 15, 59, 313
Złocieniec 15, 20, 59
Złoczew 15, 59
Złotoryja 36, 59, 88, 314, 315
Złotów 15, 59
Złoty Stok 15, 59
Zwierzyniec 49, 59

Zwoleń 59
Żagań 15, 59
Żarnowiec 59
Żary 15, 20
Żegiestów 15
Żelechów 59
Żerków 59
Żmigród 15, 20, 59
Żnin 59
Żory 25, 59
Żółkiew 59
Żółkiewka 59
Żychlin 15, 59
Żydowo 59
Żyrardów 33, 59
Żywiec 59